

GLOBALIZATION AND EUROPEAN COHESION

Proceedings from Prague Social Europe Conference 2017

GLOBALIZACE A EVROPSKÁ SOUDRŽNOST

Sborník z konference Prague Social Europe Conference 2017

PRAGUE **SOCIAL** EUROPE
CONFERENCE 2017
Globalization and European Cohesion

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

Ekumenická
akademie

• Visegrad Fund

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

GLOBALIZATION AND EUROPEAN COHESION

Proceedings from Prague Social Europe Conference 2017

GLOBALIZACE A EVROPSKÁ SOUDRŽNOST

Sborník z konference Prague Social Europe Conference 2017

PRAGUE **SOCIAL** EUROPE
CONFERENCE 2017
Globalization and European Cohesion

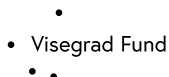
**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

Ekumenická
akademie

ODBOŘENÍ EKONOMICKÉHO
ODVĚTVY

• Visegrad Fund

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Name: Globalization and European Cohesion. Proceedings of Prague Social Europe Conference 2017

Publisher: Friedrich-Ebert-Stiftung, representation in the Czech Republic, Ecumenical Academy, z. s., Masaryk Democratic Academy, z. s.,
Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic

Typesetting, graphic design: Lukáš Silný

Translation, proofreading: Martin Babička, Barbora Bulantová

© Masaryk Democratic Academy, z. s., Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic, Ecumenical Academy, z. s., Friedrich-Ebert-Stiftung, representation in the Czech Republic (2017)

English transcripts of the contributions of Paul Mason, László Andor a Maria João Rodrigues are duly authorized.

The publication was supported by the Visegrad Fund.

Název: Globalizace a evropská soudržnost. Sborník příspěvků z Prague Social Europe Conference 2017

Vydavatel: Friedrich-Ebert-Stiftung, zastoupení v ČR, Ekumenická akademie, z. s., Masarykova demokratická akademie, z. s.,
Ministerstvo zahraničních věcí České republiky

Sazba, grafický design: Lukáš Silný

Korektura, překlady: Martin Babička, Barbora Bulantová

© Masarykova demokratická akademie, z. s., Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, Ekumenická akademie, z. s.,
Friedrich-Ebert-Stiftung, zastoupení v ČR (2017)

Anglické přepisy přednášek Paula Masona, László Andora a Maria João Rodrigues jsou řádně autorizovány.

Publikace vyšla za podpory Visegrádského fondu.

ISBN 978-80-87348-38-3 (MDA)

CONTENTS / OBSAH

Introduction/ Úvod	4
Address of Prime Minister Bohuslav Sobotka / Projev předsedy vlády ČR Bohuslava Sobotky	6
Transcription of Paul Mason's speech / Přepis projevu Paula Masona	16
Transcription of László Andor's speech / Přepis projevu László Andora	30
Transcription of Maria João Rodrigues's speech / Přepis projevu Marie João Rodrigues	42
European Union between Neoliberalism and Protectionism: The European Project as a Victim of the Consequences of Globalization? / Evropa mezi neoliberalismem a protekcionismem: Evropský projekt jako oběť důsledků globalizace?	54
Toward Convergence: The Role of the European Union. The EU as a Co-creator of Social Justice / Vstříc konvergenci: Role Evropské Unie. EU jako spolutvůrce sociální spravedlnosti	60
Populism – Challenge for the European Status Quo in both Good and Bad: A Thorough Analysis of Populist Movements in the Western World / Populismus – výzva evropskému statu quo v dobrém i ve zlém: Pečlivý rozbor populistických hnutí v západním světě	64
Global Challenges for Rural Regions: Structural Disadvantages of the Countryside in a Globalized World and How to Approach Them / Globální výzvy pro venkovské regiony: Strukturální nevýhody venkova v době globalizovaného světa a jak k nim přistupovat?	68
PSEC 2017 Programme / Program PSEC 2017	72

Introduction

Dear Readers

Social dimension of foreign policy became an integral part of my work as the Minister of Foreign Affairs after the elections in autumn 2013. You can see that in practice when we as the Czech Republic, after several years break, started again to pay contributions to the International Labour Organization and agreed on supporting some of its concrete projects.

Generally speaking, social dimension of foreign policy includes the consideration and the pursuit of decent working conditions also in the countries of the Global South or the protection against climate change. We don't want people in the future to have to move from the place they live because of water scarcity, for instance, that can happen in connection with the global climate change. That is why we took part in the Paris Agreement negotiations and pushed through its ratification in the Czech Parliament.

Since I consider the social dimension in foreign policy essential, I was glad that we could, on the soil of the Czernin Palace, the seat of the Ministry of Foreign Affairs, host the first and the second year of Prague Social Europe Conference in 2015 and 2017. The conference made it possible for politicians, academics, officials and the engaged public to meet during the debate on the convergence between the old and the new Member States, on the tasks of the European Union in the Global South and the relations between the centre and the periphery on domestic and international level.

A lot from the Prague Social Europe Conference 2017 debates is covered in this collection and I believe that the collected proceedings will be an inspiration in many ways for you as well.

PhDr. Lubomír Zaorálek

Minister of Foreign Affairs

Úvod

Vážení čtenáři, vážené čtenářky,

sociální dimenze zahraniční politiky se po volbách na podzim 2013 stala nedílnou součástí mé práce coby ministra zahraničních věcí. Docela prakticky se to pozná třeba tak, že jsme jako Česká republika po několikaleté přestávce znovu začali platit příspěvky Mezinárodní organizaci práce a domluvili s ní podporu některých konkrétních projektů.

Obecně vzato pak sociální dimenze zahraniční politiky zahrnuje ohled a prosazování důstojných pracovních podmínek i v zemích globálního Jihu nebo ochranu před klimatickými změnami. Nechceme totiž, aby se lidé museli v budoucnu stěhovat z místa svého bydliště třeba kvůli nedostatku vody, který může nastat v souvislosti s globálními klimatickými změnami. I proto jsme se účastnili jednání o Pařížské dohodě o změnách klimatu a prosadili jsme její ratifikaci v českém Parlamentu.

Protože považuji sociální dimenzi v zahraniční politice za podstatnou, byl jsem rád, že jsme mohli na půdě Černínského paláce, sídla ministerstva zahraničních věcí, hostit v letech 2015 a 2017 první a druhý ročník mezinárodní Pražské konference o sociální Evropě. Díky ní se mohli v České republice setkat politici, akademici, úředníci i angažovaná veřejnost na debatě o konvergenci mezi starými a novými členskými státy, o úkolech Evropské unie na globálním Jihu i otázkách vztahu centra a periferie na domácí i mezinárodní úrovni.

Leccos z debat Pražské konference o sociální Evropě v roce 2017 zahrnuje tento sborník a věřím, že i pro vás budou shromážděné příspěvky v mnohém inspirací.

PhDr. Lubomír Zaorálek

ministr zahraničních věcí

Address of Prime Minister Bohuslav Sobotka

PSEC 2017, 27 April 2017, Prague, Czech Republic

Ladies and Gentlemen

Members of the Diplomatic Corps, Dear Guests

I am glad to be here with you at the commencement of the second year of Prague Social Europe Conference. I would firstly like to thank the colleagues from the Ministry of Foreign Affairs for this format. I am glad that it is Prague that is connected to discussing a common European future and that different views meet here – both academic and political, both Czech and foreign. It is a very important topic and I would like it to be further connected with the Czech Republic.

I said that social Europe is an important topic. I even think that after Brexit, there is almost no other more important question in front of us than how to reach convergence, solidarity and greater coherence in the European Union. I think the organizers of today's conference have managed to very well describe one important point of view on this issue; that it could be about overcoming the difference between core and periphery. I will yet come back to this in my speech.

The Experience of the Czech Republic Concerns Strong Economy and Cheap Labour

But first I would like to share with you a certain experience of a prime minister. I must say that Czech reality, perhaps similar to the Slovak, lead to an interesting perspective considering a social Europe. What kind of a social Europe would help countries like ours or Slovakia? When looking at our life and institutions, I can see a high-performance economy, nowadays the lowest unemployment rate in the Czech Republic from the entire European Union, I can also see good budget results and even a budget surplus. But I can also see our strong public sector responsible for the key public services, quality and wide accessibility of education, accessibility of healthcare or public transportation. Be it the state or the local government. I think these all are strengths which our countries can be proud of.

However, I can also see there very low wages. The average salary in the Czech Republic is at 37% of the European average, in a situation when our workforce productivity is at 60% of the EU average. We have a high proportion of so-called low-paid workers,

Projev předsedy vlády ČR Bohuslava Sobotky

PSEC 2017, 27. dubna 2017, Praha, Česká republika

Vážené dámy, vážení pánové,

členové a členky diplomatického sboru, milí hosté.

Jsem velmi rád, že zde mohu být s vámi při zahájení druhého ročníku Pražské konference o sociální Evropě. Chtěl bych především poděkovat kolegům z Ministerstva zahraničních věcí za tento formát. Jsem rád, že se právě s Prahou spojuje diskuse o společné evropské budoucnosti a že se v této debatě setkávají různé pohledy – akademické i politické, české i zahraniční. Je to velmi významné téma a byl bych velmi rád, kdyby zůstalo i nadále spojené s Českou republikou.

Řekl jsem, že sociální Evropa je významné téma. Dokonce si myslím, že před námi po brexitu skoro není významnější otázka, než jak dosáhnout v Evropské unii konvergence, solidarity i větší soudržnosti. Organizátorům dnešní konference se podle mého názoru podařilo velmi dobře popsat jeden důležitý úhel pohledu na tento problém – že vlastně může jít o překonávání rozdílu mezi centrem a periferií. Ještě se k tomu ve svém vystoupení vrátím.

Zkušenost ČR je o silném hospodářství a levné pracovní síle

Rád bych se s vámi ale nejdřív podělil o určitou zkušenost předsedy vlády. Musím říct, že česká a podobně asi i slovenská realita vede k zajímavému pohledu, pokud jde o úvahy o sociální Evropě. Jaká sociální Evropa by pomohla zemím, jako jsme my, nebo třeba Slovensko? Když se budu dívat na naše reálie, vidím výkonnou ekonomiku, dnes v České republice nejnižší nezaměstnanost v rámci celé Evropské unie, vidím také dobré rozpočtové výsledky a dokonce rozpočtový přebytek. Ale vidím u nás také silný veřejný sektor, ve kterém za klíčové veřejné služby, za kvalitu a širokou dostupnost vzdělání, za dostupnost zdravotnictví nebo za dopravní dostupnost pořád odpovídá veřejný sektor. Ať už je to stát nebo je to třeba samospráva. Myslím, že to všechno jsou silné stránky, na které mohou být naše země hrdé.

Jenže tady vidím také velmi nízké mzdy. Průměrná mzda je v České republice na úrovni 37 % evropského průměru, a to v situaci, kdy naše produktivita práce dosahuje asi 60 %

people who work for less than two-thirds of the median income. We are a country of a talented, productive and at the same time very cheap workforce.

To Help Europe Grow, We Need Our Standard of Living to Grow

This is not new, of course. But that is the problem; that our standard of living does not, over the long term, approach the standard of the European Union. German and Austrian wages are still just as remote as in the time when we were entering the EU. Even some of the countries from which we would not expect it are overrunning us. Today we even have a lower minimum wage in the Czech Republic than Slovakia; we have one of the lowest minimum wages in Europe, even the lowest in the whole of the Visegrad Group. And I must say this as the Prime Minister, who has been trying for three years to significantly increase the minimum wage in the Czech Republic regularly every year. That means we raise the minimum wage about nine to ten percent per year, and it is nevertheless lower than today in Slovakia. I perhaps do not need to intricately explain here how this how this situation manifests itself in our economy and on our labour market.

With each increase and with each subsequent effort of the Government to make salaries in the Czech Republic grow, we hit still more clearly on a glass ceiling defined by the overall structure of our economy. In many cases, companies have a problem with bearing the costs of wage increase and at the same time, with getting the employees ready to work for the salary they are willing to offer.

I think, from this perspective, it is quite clear what kind of a social Europe we need. The fundamental pillar of Europe, in which we will be of benefit, is a good financial condition, economic growth and a high standard of public service. All this we as the Czechs can offer.

The fundamental principle of a social Europe that would actually help us is a Europe based on stronger convergence, the convergence of income and standards of living between the EU Member States. Such a Europe would mean restoring the social contract, the core of which is the commitment that work means a chance for a decent life. This commitment should become our common goal in the whole of Europe.

In recent years, we have been witnessing various efforts to address the growing social inequalities in Europe. One of the most visible debates was the discussion around the directive on the posting of workers. At its core, there is, I think, a good idea: the same job for the same pay in the same place. However, the way in which the directive was enforced, and most importantly, how its interpretation on the part of some countries fundamentally overlooked the different economic reality in the individual Member States. It is a solution to the inequality between workers from different countries, but it does not address the question of the standard of living in the individual states.

A social Europe that guarantees a certain standard for employees is certainly in order. But we need to ask whether a social Europe should not also guarantee a certain standard of economic condition and level of social rights in the individual countries. Other-

průměru EU. Máme vysoký podíl takzvaných nízkovýdělkových zaměstnanců, tedy lidí, kteří pracují za méně než dvě třetiny příjmového mediánu. Jsme zemí talentované, zručné a výkonné, ale současně velmi levní pracovní síly.

Evropě pomůžeme růst, potřebujeme, aby rostla i naše životní úroveň

To samo o sobě samozřejmě není novinka. Ale v tom je právě ten problém – že se naše životní úroveň dlouhodobě nepřibližuje standardu Evropské unie. Německé a rakouské mzdy jsou nám stále stejně vzdálené jako v době, kdy jsme do EU vstupovali. Utíkají nám dokonce i některé státy, u kterých jsme na to nebyli zvyklí. Dnes máme dokonce v České republice nižší minimální mzdu, než má Slovensko, máme jednu z nejnižších minimálních mezd v Evropě, dokonce nejnižší v celé Visegrádské čtyřce. A to musím říct jako předseda vlády, který se tři roky snažil o to, aby každý rok pravidelně minimální mzda v České republice výrazně rostla. To znamená, minimální mzdu zvyšujeme o devět až deset procent ročně a stejně ji máme nižší, než je dnes na Slovensku. Nemusím zde asi složitě vysvětlovat, jak se tato situace projevuje v naší ekonomice a také na našem trhu práce.

S každým zvyšováním a s každou další snahou vlády o to, aby více rostly mzdy v České republice, narážíme stále zřetelněji na určitý skleněný strop, který je daný celkovou strukturou naší ekonomiky. Firmy mají v řadě případů problém utáhnout navýšení mezd a mají problém zároveň sehnat zaměstnance za mzdy, které jsou ochotné za danou práci nabídnout.

Z tohoto úhlu pohledu je podle mého názoru zcela zřejmé, jakou sociální Evropu potřebujeme. Základním pilířem Evropy, ve které budeme přínosem, je dobrá finanční kondice, hospodářský růst a vysoký standard veřejných služeb. Tohle všechno jsme schopni jako Češi nabídnout.

Základním principem sociální Evropy, která by nám skutečně pomáhala, je Evropa založená na silnější konvergenci, na konvergenci příjmů a životní úrovně mezi členskými státy EU. Taková Evropa by znamenala obnovení společenské smlouvy, v jejímž jádru je závazek, že práce znamená šanci na důstojný život. Tento závazek by se měl stát v celé Evropě naším společným cílem.

Byli jsme v posledních letech svědky různých snah, jak řešit narůstající sociální nerovnosti v Evropě. Jednou z nejviditelnějších debat byla diskuse kolem směrnice o vysílání pracovníků. V jejím jádru je podle mého názoru dobrá myšlenka – stejná práce za stejnou mzdu na stejném místě. Způsob, jakým byla směrnice prosazována, a hlavně způsob jejího výkladu ze strany některých zemí, ale zásadním způsobem přehlížel odlišnou ekonomickou realitu v jednotlivých členských státech. Je to řešení nerovností mezi zaměstnanci z různých zemí, ale neřeší to otázku hladiny životní úrovně v jednotlivých státech.

Sociální Evropa, která garantuje určitý standard zaměstnancům, je určitě v pořádku. Musíme si ale položit otázku, zda nemá sociální Evropa zaručit také určitý standard hospo-

wise, the question of labour migration remains unsettled as well as the problems that it brings especially in the places where there is large redeployment of a large number of people during a short period of time. These problems manifest themselves in the social systems of the target states and on the other hand, in the brain drain of the countries people are leaving. And these countries, from which people are leaving, are losing their elites, the groups of people potentially greatly contributing to the further development.

The Social Pillar Is a Tool Combining Different Requirements of Member States on a Social Europe

Ladies and Gentlemen

I have been describing what kind of a social Europe would suit the interests of the Czech Republic. I was saying that our common objective should be a Europe where work means a chance for a decent life. That is a perspective on which we should find an agreement with the other Member States. And we must also take notice of the different reality in some of the European countries. There are states troubled by high levels of debt and youth unemployment in tens of percent. There are states which have, during the last economic crisis, adopted austerity packages and privatized a large portion of the public services; they were taken out of public control. Now, as a result, people have to pay extra for these services and the daily life becomes more expensive.

If we are going to mean it with the social Europe, we have to find a tool which would combine these different perspectives and help out one another. Personally, I expect that this tool could be the so-called European social pillar. For me as for the Czech Prime Minister and a man from the Czech Republic, it will be important that its main component would be convergence between the Member States.

Social Dialogue Helps to Bridge the Differences between the States

It will matter to me that the European social pillar encompasses also the issues concerning collective bargaining and also the position of the social partners. Social dialogue is an important tool which helps to bridge the different perspectives of the individual states. In this context, I would like to bring to mind that our government, within its mandate, together with our social partners, seek to make the social dialogue cross the border. We have initiated the start of the tradition of the joint meetings of the Czech and Slovak tripartite; we are also trying to promote the tradition of meeting the social partners from the entire Visegrad Group.

Of course, leading an international social dialogue is not easy, but it is a way to go back to a certain notion of representation. Trade unions and employers represent the key actors at the labour market, and it is much up to their members by whom and how to be represented. At the same time, it is a way to trigger a debate on complex issues and how to lead it meaningfully. A dialogue helps to even up the information deficit and allows for broad participation in the public debate. That is a very important ability the weight of which, I think, was

dářské kondice a úrovně sociálních práv v jednotlivých zemích. Jinak zůstane nedořešená otázka pracovní migrace a problémů, které přináší zejména tam, kde dochází k velkým přesunům velkého množství lidí v krátkém časovém úseku. Tyto problémy se projevují v sociálních systémech cílových států a na druhé straně v „odlivu mozků“ u zemí, ze kterých lidé odcházejí. A tyto země, ze kterých lidé odcházejí, tím přicházejí o své elity, o skupiny lidí s potenciálně velkým přínosem pro další rozvoj.

Sociální pilíř je nástroj, jak skloubit různé požadavky členských zemí na sociální Evropu

Vážené dámy, vážení pánové,

popisoval jsem, jaká sociální Evropa by vyhovovala zájmům České republiky. Říkal jsem, že by se naším společným cílem měla stát Evropa, kde platí, že práce znamená možnost důstojného života. To je perspektiva, na které budeme muset najít shodu s ostatními členskými státy. A musíme také vnímat, že realita některých evropských zemí je odlišná. Jsou státy, které trápí vysoká míra zadlužení a nezaměstnanost mladých v řádu desítek procent. Jsou státy, kde během poslední hospodářské krize přijaly balíčky úsporných opatření a privatizovaly velkou část veřejných služeb, vyvedly je mimo veřejnou kontrolu. To teď v důsledku znamená, že lidé musejí na tyto služby doplácet a že se běžný život člověka prodražuje.

Když budeme myslet sociální Evropu opravdu vážně, musíme najít nástroj, jak skloubit tyto různé perspektivy a vzájemně si pomoci. Osobně očekávám, že by se tímto nástrojem mohl stát takzvaný evropský sociální pilíř. Pro mě jako pro předsedu české vlády a člověka z České republiky bude důležité, aby jeho hlavní složkou byla konvergence mezi jednotlivými členskými zeměmi.

Sociální dialog pomáhá překlenout rozdíly mezi státy

Bude mi záležet na tom, aby evropský sociální pilíř zahrnoval také otázky spojené s kolektivním vyjednáváním a také s postavením sociálních partnerů. Sociální dialog je důležitý nástroj, který pomáhá překonávat rozdílné pohledy jednotlivých států. V této souvislosti bych chtěl připomenout, že naše vláda se v rámci svého mandátu společně s našimi sociálními partnery snaží o to, aby sociální dialog překračoval hranice. Iniciovali jsme zahájení tradice společných zasedání české a slovenské tripartity a také se snažíme podporovat tradici zasedání sociálních partnerů z celé skupiny zemí V4.

Samozřejmě, že vést mezinárodní sociální dialog není jednoduché, ale je to způsob, jak se vrátit zpátky k určitému pojetí reprezentace. Odbory a zaměstnavatelé reprezentují klíčové hráče na trhu práce, a je hodně na jejich členech, kým a jak se nechají zastupovat. Ale je to zároveň určitý způsob, jak vyvolat debatu o složitých otázkách a jak ji také smysluplně vést. Dialog pomáhá srovnat informační deficit a umožňuje široké zapojení do veřejné debaty. To je velmi důležitá schopnost, jejíž váhu podle mého názoru umoc-

amplified by the British referendum on the withdrawal from the European Union. Therefore, the principle of the social dialogue in Europe should further increase in the future.

A Multi-Speed Europe Solves Nothing, Solidary Economic Growth Is Needed

This is slowly getting me to the topic of core and periphery. Since the last year's Brexit referendum, there has been another proverbial spectre haunting Europe: the spectre of a multi-speed Europe. The results of the European Council Summit on the anniversary of the signature of the Treaty of Rome have shown that we are able to find a common vision of the future course. White Paper on the Future of Europe then presented different models of Europe divided into multiple speeds.

All this is happening in 2017, a year of significant elections in Europe in which the citizens of several countries decide on what kind of forces will be leading their countries and what political forces will be represented in the European Council. This means that in these very weeks and months, both the large and the small states are deciding which path the European Union is going take. Decisions are made about who will be sitting at the European table in the coming years, behind which we make joint decisions in Europe. People perceive momentous decisions at your fingertips and feel a kind of uncertainty. That is why I am happy about every election in which the people give their trust to reasonable solutions and do not succumb to the shortcut ones offered by the populists as well as to the deadlocks and returns to the past which is the recipe the nationalists often offer.

My opinion is that converging the differences between the core and the periphery is possible if there is a stable economic and legal framework for economic growth as well as a fair distribution of profits. For me, it follows from the fact that that the very division of Europe on a fixed old core and a sort of a hesitant edge would not consequently result in the desired effect for Europe. Multi-speed Europe itself will not bring solutions and satisfaction neither to the faster nor the slower states.

Foregrounding the Differences Can Bring Decay; Our Task is to Prevent This

The basic characteristic of the core and the periphery is that together they form a whole. We can talk about dominant and marginal actors in the European Union, or in NATO. That would be a description of a constellation, and that constellation may be changing, depending on what is being discussed. However, if the tension between the strong and the weak develops into a permanent inequality, and deepening still, it can actually lead to a break-up. Then, in place of a great whole, there are often blocs standing against each other. There is a growing crisis at the boundaries of these blocks; growing poverty, social and economic decline and also hate.

I am convinced it is our fundamental duty and responsibility to our own past and our values that we do not allow for such a break-up scenario. Therefore, in my opinion, we must look for ways to reduce internal disparities in Europe and weaken the tension. I would pose this almost as a principle of a European sustainable development, this

nilo také britské referendum o vystoupení z Evropské unie. Proto by se princip sociálního dialogu měl v Evropě do budoucna ještě posílit.

Evropa více rychlostí nic neřeší, je potřeba solidární hospodářský růst

Tím se pomalu dostávám k tématu jádra a okraje. Od loňského referenda o brexitu obchází Evropou další pověstné strašidlo: strašidlo vícerychlostní Evropy. Výsledky summitu Evropské rady k výročí podpisu Římských smluv ukázaly, že jsme schopni najít společnou představu o dalším směřování. Bílá kniha o budoucnosti EU pak představila různé modely Evropy rozdělené podle více rychlostí.

To všechno se děje v roce 2017, což je rok významných evropských voleb, kdy občané v řadě zemí rozhodují o tom, jaké síly jejich zemi povedou a jaké politické síly jejich státy také budou reprezentovat v Evropské radě. To znamená, že právě v těchto týdnech a měsících velké i malé státy rozhodují o tom, jakou cestou se Evropská unie vydá. Rozhoduje se o tom, kdo bude v dalších letech u evropského stolu, za kterým v Evropě děláme společná rozhodnutí. Lidé vnímají závažná rozhodnutí, která jsou na dosah ruky, a cítí určitou nejistotu. Proto mám radost z každých voleb, ve kterých občané uvěří rozumným řešením a nepodlehnu zkratškám, které nabízí populisté, a nepodlehnu také slepým uličkám a vracením se do minulosti, což je recept, který velmi často nabízí nacionalisté.

Jsem toho názoru, že vyrovnávání rozdílů mezi centrem a periferií je možné za situace, kdy existuje stabilní ekonomický a právní rámec hospodářského růstu a také spravedlivé distribuce zisků. Z toho pro mne také vyplývá, že samotné rozdělení Evropy na pevné staré jádro a jakýsi váhavý okraj by v důsledku nepřineslo pro Evropu jako celek očekávaný efekt. Vícerychlostní Evropa sama o sobě nepřinese řešení a uspokojení ani rychlejším státům, ani těm pomalejším zemím.

Vyhrocení rozdílů může přinést rozpad, naším úkolem je tomu zabránit

Základní charakteristikou centra a periferie je, že dohromady tvoří určitý celek. Můžeme se bavit o dominantních a okrajových hráčích v Evropské unii, nebo třeba v NATO. Pak jde o popis určité konstelace, a ta konstelace se může měnit podle toho, o čem se zrovna jedná. Pokud ale napětí mezi silnými a slabšími přeroste do trvalé nerovnosti, která se stále prohlubuje, může to skutečně vést až k rozpadu. Namísto velkého celku pak proti sobě často stojí bloky. Na hranicích těchto bloků roste krize, roste chudoba, sociální a ekonomický úpadek a také nenávisť.

Jsem přesvědčený, že je naší základní povinností a zodpovědností vůči vlastním dějinám a vůči našim hodnotám, abychom takový scénář rozdělení nedopustili. Proto podle mého názoru musíme hledat cesty, jak snižovat v Evropě vnitřní nerovnosti a zmenšovat napětí. Kládl bych to skoro jako princip evropského udržitelného rozvoje ono překonávání nerovností a snižování napětí. Rozdělování Evropy na Západ a Východ nebo na staré a nové členské země je určitá snaha vrátit se k jakési jednoduchosti světa, ale ve skutečnosti nic takového nebude fungovat.

overcoming of disparities and weakening the tension. Dividing Europe into the West and the East or the old and the new Member States is an attempt to return to some kind of a simplicity of the world, but in reality, nothing of this sort is going to work.

On the other hand, what ought to and shall work is the emphasis on the common principles from which the European community already once grew. Thus, not only the free market and the trade rules, but also the rule of law, democratic dialogue and the observance of high standards of human and social rights. It is like fair play in sports. We need these principles in Europe so that our game would be European not only by its idea but also by its geographical location.

Ladies and gentlemen, once again I want to thank the organizers, led by Foreign Minister Mr Zorálek, for this conference. I also want to thank the panellists and all the guests who have participated in the conference. I want to thank you for your attention, that you have devoted to these few remarks of mine, and I would like to wish you a successful meeting.

Thank you.

Co naopak fungovat má a musí, je důraz na obecné principy, ze kterých už jednou evropské společenství vyrostlo. Nejen tedy volný trh a pravidla pro obchod, ale také právní stát, demokratický dialog a dodržování vysokého standardu lidských a sociálních práv. Je to jako fair play ve sportu. Potřebujeme tyto zásady v Evropě, aby naše hra byla evropská svou myšlenkou, nejen geografickou polohou.

Dámy a pánové, ještě jednou chci poděkovat organizátorům v čele s ministrem zahraniční panem Zaorálkem za tuto konferenci. Chci poděkovat také panelistům a panelistkám a všem hostům, kteří se konference zúčastní. Chci poděkovat za vaši pozornost, kterou jste věnovali těmto mým několika poznámkám, a chtěl bych popřát úspěch vašemu jednání.

Děkuji.

Transcription of Paul Mason's Speech

PSEC 2017, 27 April 2017, Prague, Czech Republic

Prime Minister, Excellencies and Fellow Europeans

Thank you for inviting me. If you are not depressed, you might be by the end of this talk but I hope to bring some solutions as well. I am from a town called Leigh near Manchester. It's one of the first industrial towns in the world. The first factory was built around the year 1800. The first strike took place around the year 1818. And through about one hundred years after that, the working-class people of that town voted Liberal. There was no social democracy. They had trade unions. But in 1922 they voted for the Labour party. Party which I am a member of, the British social democratic party. And from that day, 1922 until now, every election in my town was won by Labour. But in 2010, the fascist party, the British National Party, got two thousand out of 50 thousand votes. And people thought: "Oh, okay, what's happening?" In 2015, the far right xenophobic party UKIP (United Kingdom Independence Party) took those two thousand fascist votes and added to them 8 thousand votes from quite ordinary working-class people and got ten thousand. So, 20% of the electorate now votes for extreme xenophobic right-wing politics. And in the Brexit referendum, this town voted 2/3 to leave Europe. In 2016, we also had a local election for the council that runs the town. In half of all the sub-districts, which in England are called wards, UKIP came second to Labour. I didn't even need to look on a map to know which wards they were. Just ask where the coal mine used to be, where the factory used to be. It's not just the deprivation that drove that swing to the right, in other words, it is places that only had community and cohesion and small scale networks left. And something has happened that turns what was once a source of our strength as working people into a source of very worrying weakness and xenophobia.

I hope you are aware of the famous elephant graph drawn by the well-known economist Branko Milanović which describes the benign impact of neoliberalism and globalisation on the developing world. But then down here, in the neck of the elephant, there are people in Britain, in America, in France who gained nothing from thirty years of globalisation; and some less than nothing. Well, the streets I am talking about are right in the neck of the elephant. Labour, I hope, will still win this town I come from in seven weeks' time, in our emergency general election, but it will do so from a voting core of teachers, nurses, people with university degrees, skilled people who work in multi-national companies, people

Přepis projevu Paula Masona

PSEC 2017, 27. dubna 2017, Praha, Česká republika

Pane předsedo vlády, Vaše excellence, evropští spoluobčané,

děkuji vám za pozvání. Pokud nejste deprimovaní teď, možná budete na konci tohoto proslovu, ale doufám, že přinese i nějaká řešení. Pocházím z města jménem Leigh poblíž Manchesteru. Je jedním z prvních průmyslových měst na světě. První továrna byla postavena kolem roku 1800. První stávka se konala kolem roku 1818. A po dalších sto let volila pracující třída v tomto městě liberály. Sociální demokracie neexistovala. Měli odbory. Ale v roce 1922 zvolili Labouristickou stranu. Stranu, jíž jsem členem, stranu sociálně demokratickou. A ta od té doby, od roku 1922 až doposud, vyhrála všechny volby. V roce 2010 však získala Britská národní strana, což je strana fašistická, dva tisíce z 50 tisíc hlasů. A lidé si pomysleli: „Aha, dobře, co se to děje?“ V roce 2015 přidala velmi pravicová xenofobní strana UKIP (Strana nezávislosti pro Spojené království) k těm dvěma tisícům fašistických hlasů dalších 8 tisíc hlasů poměrně běžných voličů z dělnické třídy, a dostala deset tisíc hlasů. Takže 20 % voličů nyní volí extrémní xenofobní pravicovou politiku. A v referendu o brexitu hlasovaly dvě třetiny pro vystoupení z EU. V roce 2016 jsme také měli místní volby do rady, která řídí město. V polovině všech volebních okrsků skončila UKIP druhá po Labouristické straně. Ani jsem se nemusel podívat na mapu, abych zjistil, které okrsky to byly. Stačí se zeptat, kde kdysi byly uhelné doly nebo továrny. Ten výkyv doprava nezpůsobila pouze deprivace, jinými slovy k němu došlo na místech, kterým zůstala pouze komunita, soudržnost a jen malá síť. Stalo se z něco, co proměnilo někdejší zdroj síly nás, pracujících občanů, ve zdroj obav, starostí a xenofobie.

Doufám, že máte v povědomí slavného „globalizačního slona“, graf známého ekonoma Branka Milanoviće, který znázorňuje příznivý vliv neoliberalismu a globalizace na rozvojový svět. Ale pak jsou tady dole v krku slona lidé v Británii, v Americe, ve Francii, kteří za třicet let globalizace nezískali nic, a někteří dokonce i miň než to. A právě ty ulice, o kterých zde hovořím, se přímo v krku slona nacházejí. Doufám, že ve městě, ze kterého pocházím, Labouristé za sedm týdnů v předčasných volbách opět zvítězí. Stane se tak ale tak díky jádru voličů, které tvoří učitelé, zdravotní sestry, lidé s akademickými tituly, kvalifikovaní pracovníci mezinárodních společností a zaměstnanci takových společností, ve kterých veřejně hlásat, co tvrdí UKIP a AfD (Alternativa pro Německo),

who work in companies where to say what UKIP says – and what the German AfD says – in public would be to be sacked from that company because it is not allowed to be racist. Those people are the core of our vote. Unfortunately, families like the one I come from, coal miners and cotton spinners for generations, are now, some of them, the core of the far right. And in fact, the manual, low-skilled working class is now the battleground for this discussion between social democracy, liberalism and right-wing nationalism. In other words – for those of you who knew what Tony Blair did for British Labour, which was to use the working class as a voting base and to pull in centrist voters for the middle class – the situation is now reversed for us. 200,000 people have joined Labour in a year but they are mainly from the professional urban salariat, the educated part of the population.

And as a journalist, we at least have to deal with honesty and plain speaking. We don't have to, as the politicians do, moderate our language. And in this spirit, I will say I have to contemplate the possibility that this two-hundred-year story of the move from liberalism to social democracy could end with the move towards the right. Draw the arch of history from my town and it could end very badly. What is happening to British Labour is, of course, partly driven by specifics. I won't bore you with the specifics because the universals are more interesting. The main problem is the one faced by all of us in Europe in social democracy and the radical left. And it is that the working-class culture that was our strength has been stripped of its relationship to work. It is now being defined more purely around language, religion and ethnicity, what you might call "face and place". Clinging to that identity was deemed illogical by those who promoted neoliberalism. Tony Blair made a famous speech, basically saying to people from my town: "You only survive if you forget all this stuff about your past and your identity." But now neoliberalism, I will argue, has failed, and globalisation - which never really delivered much to the people like them - has come to be seen as the cause of all the problems.

The massive and sudden migration into such fragile communities of people from the rest of the European Union – be in no doubt – that is what caused Brexit. I spent enough time with a TV microphone in my hand; you put the microphone out and ask: "What's the problem?" – Answer: "Migration."

Don't let anybody tell you it is about anything other than that. But it is not necessarily about racism, nationalism and xenophobia because the migrant communities that live among us in Britain, three million EU citizens, are decent hard-working people, they are mainly white, Christian and their beer and sausage tastes much the same as ours. So where did all the hostility come from? What happened? I think it rose because rightly or wrongly, those communities came to symbolize to British people the abstract form of citizenship that got built in to the current phase of the European Union's model. Neoliberalism as an economic philosophy says to people of my town: "We don't care where you come from. It doesn't matter that your grandfather worked in this factory or your grandmother in this other factory. It doesn't matter to us, the incoming global multi-national which is opening a call centre or a warehouse, that you are your grand-

znamená vyhazov, protože být rasistou je zakázáno. Takoví lidé jsou naším voličským jádrem. Naneštěstí některé z rodin, jako jeta má, generace horníků a přadlen, teď tvoří jádro krajní pravice. A manuální, nekvalifikovaná pracující třída je nyní bitevním polem pro diskuzi mezi sociální demokracií, liberalismem a krajně pravicovým nacionalismem. Jinými slovy, těm z vás, kteří věděli, co Tony Blair udělal pro britskou Labouristickou stranu, tedy že využil pracující třídu jako voličskou základnu a přitáhnul středové voliče ze střední třídy, říkám, že naše situace je teď úplně opačná. K Labouristické straně se připojilo 200 tisíc lidí, jejichž většinu však tvoří převážně odborný městský salariát a vzdělaná část populace.

My novináři se potýkáme s otevřeností projevu a upřímostí. Nemusíme zmírňovat náš jazyk jako politici. A v tomto duchu tvrdím, že musím zvážit možnost, že tento dvě stě let trvající příběh o přechodu od liberalismu k sociální demokracii mohl skončit pohybem doprava. Odvoďte si, jak špatně to mohlo dopadnout, z historie mého města. Co se děje britské Labouristické straně je samozřejmě zčásti řízeno specifiky. S těmi vás nehodlám nudit, protože univerzálie jsou zajímavější. Hlavním problémem je to, čemu čelíme všichni v evropské sociální demokracii a radikální levici. Kultuře pracující třídy, která představovala naši sílu, byl sebrán její vztah k práci. Nyní je definována čistě na základě jazyka, náboženství a etnicity, „krve a půdy“, dalo by se říct. Lpění na takové identitě považovali zastánci neoliberalismu za něco nelogického. Ve svém slavném projevu řekl Tony Blair lidem z mého města v podstatě toto: „Přežijete pouze v případě, že zapomenete na vše spojené s minulostí a vaší identitou.“ Dle mého názoru neoliberalismus selhal a globalizace, která toho lidem, jako jsou oni, moc nedala - začala být vnímána jako příčina všech problémů.

Náhlá masivní migrace lidí ze zbytku Evropské unie do tak křehkých komunit je bez pochyb to, co zapříčinilo Brexit. Strávil jsem dost času v televizi s mikrofonem v ruce. Když se pak mimo záznam zeptáte, co je skutečně problémem, dostanete odpověď „migrace“.

Nenechte si nikým nalhávat, že je to něco jiného. Nejedná se nutně o problém rasismu, nacionalismu a xenofobie, protože skupiny migrantů, které žijí mezi námi v Británii, tři miliony občanů EU, jsou slušní, pracovití lidé. Většina z nich jsou bílí křesťané a jejich pivo a klobásy chutnají skoro stejně jako ty naše. Kde se tedy vzala ta nevraživost? Co se stalo? Myslím, že vzrostla, protože ať už správně, nebo špatně, se tyto komunity staly pro Brity symbolem abstraktní formy občanství, zabudované do současné fáze modelu Evropské unie. Neoliberalismus jako hospodářská filozofie říká lidem z mého města: „Je nám jedno, odkud jste. Nezáleží na tom, že váš dědeček pracoval v této továrně a vaše babička zase v jiné. Nám, příchozí nadnárodní korporaci, která otevírá call centrum nebo sklad, nezáleží na tom, že jste vnukem vašeho dědečka, protože pokud někdo z Prahy nebo Varšavy hodlá pracovat za stejně nebo méně peněz než vy a je daleko vzdělanější (protože taková je pravděpodobnost), dostane před vámi přednost. Mimochodem, protože Thatcher zničila polovinu mechanismů přerozdělování,

father's grandson because, if somebody from Prague or Warsaw will work for the same or less and is much better educated than you (because that is the likelihood) they will go to the front of the queue. By the way, the only redistribution still available to you, as a citizen of Great Britain, because Thatcher killed half of the redistribution mechanisms, is free access to healthcare and education. But you know what? It is equally available to the guy from Prague or Warsaw."

Think about how that went down. The mistake we made as a political class is not hearing when people complained about it quietly. We said: "Yes, of course, but there's no alternative. So what's the problem?" Brexit was the loud shout of anger, often unjustified, but we have to recognize that, at its core, there was this problem about who you are. If you define citizenship as economic then you base the idea around the key figure in neo-liberal ideology: homo oeconomicus, "economic man"; and not around the real breathing people who actually live in these towns – whether it is the Loire valley in France, whether it is in Manchester where I am from, whether it is in Pomerania in Germany? If you don't base citizenship around reality, you send an unfortunate message. And I know nobody in the European Union wanted to send it, but this is the message they sent: "You can't reassert your identity as a citizen fully-rounded, 360-degree person with an identity and a history unless you break the global system." And when the global system worked, it was a massive risk, too big a risk to take. People who said it were laughed at, thrown out, even of the communities that are now voting Brexit. But once the global system failed, it becomes a risk worth contemplating. And this creates a massive danger. I don't want to restrain myself in any way. I want to say to you there is a massive danger facing us. And I think your prime minister acknowledged that.

Though the overall Brexit vote was driven by middle-class, conservative and elderly voters, in a town like the one I am describing, there are not many middle-class people. It was driven by working-class people and it was seen as a revolt of the working class against the elite; and not just the white working class. I reject the idea that a "white working class" exists in Britain. It is almost always multi-ethnic. Around 18% of black people voted for Brexit, around an eighth, and 23% of Asian people voted for Brexit. Who are they? The taxi driver, the security guard, the low-paid factory worker. They feel as threatened by what Europe became as the classic xenophobic white racist person. But they are all about to find that they are wrong. They are all about to find out that Brexit will be an economic catastrophe for them, even if not for people like Boris Johnson. And it was a fake revolt stirred up by people like Johnson, stirred up by people like UKIP who now quite happily walk away. The UKIP guy, Farage isn't standing in this election, nor is the millionaire who funded UKIP, Aaron Banks; he does not even want to take responsibility. But the result is going to be, instead of the people taking control, that the rich will take control of post-Brexit Britain. Hard right conservative leadership will lead back to that. In that situation, the most likely outcome is the hard and chaotic Brexit process for my country. I fear trucks will line up at Dover, borders will be erected, not just between Britain and the Irish Republic, where the border has been progressively abolished, but between England and

jediné přerozdělení, které vám bude jako občanu Velké Británie k dispozici, je přístup k zdravotní péči a vzdělání. Ale víte co? Ty jsou k dispozici stejně tak člověku z Prahy nebo Varšavy.

Zamyslete se nad tím, jak k tomu došlo. Chyba, které jsme se jako politická třída dopustili, je ta, že jsme neposlouchali, když si lidé potichu stěžovali. Řekli jsme: „Ano, samozřejmě, ale neexistuje jiná alternativa. Takže jaký je problém?“ Brexit byl hlasitým výkřikem hněvu, často neodůvodněným, ale musíme si uvědomit, že ve své podstatě byl problém v tom, kdo jste. Pokud definujete občanství jako ekonomické, pak se váš názor zakládá na klíčové postavě neoliberalní ideologie: homo oeconomicus, neboli „člověku ekonomickém“, a ne na skutečných lidech, kteří doopravdy v těchto městech žijí, ať už se jedná o údolí Loiry ve Francii, Manchester, ze kterého pocházím, nebo německé Pomofánsko. Pokud nezaložíte občanství na realitě, vysíláte tím nešťastnou zprávu. Víím, že nikdo v Evropské unii nechtěl takovou zprávu vyslat, ale v podstatě zní takto: „Nemůžete znovu potvrdit svoji identitu jako plně vyzrálý občan a úplný člověk s vlastní identitou a historií, dokud nezlomíte globální systém.“ A dokud globální systém fungoval, znamenalo to až příliš velké riziko. Ten, kdo tak učinil, se stal terčem posměchu, byl propuštěn. Dokonce i lidé z komunit, které teď hlasovaly pro brexit. Ale po selhání globálního systému se stává se takový risk vhodným zvážení. A přesně to vytváří obrovské nebezpečí. Nechci se žádným způsobem omezovat. Chci vám říci, že čelíme obrovskému nebezpečí. A myslím, že váš premiér to potvrdil.

Ačkoli byla většina těch, co hlasovala pro brexit, tvořena převážně střední třídou, konzervativními a staršími voliči, ve městě jako je to, o kterém zde hovořím, moc lidí ze střední třídy není. Brexit vedla bílá pracující třída, a byla vnímána jako vzpoura pracující třídy proti elitě. A nejen té bílé. Odmitám myšlenku, že „bílá pracující třída“ v Británii existuje. Je skoro vždy multietnická. Asi osmina černochů, zhruba 18 %, a 23 % asiátů hlasovalo pro brexit. Kdo jsou? Taxikář, ochranka, špatně placený dělník v továrně. Cítí se ohroženi tím, co se z Evropy stalo, stejně jako klasický bílý xenofobní rasista. Ale všichni brzy zjistí, že se mylili. Všichni brzy zjistí, že i když možná ne pro lidi jako Boris Johnson, pro ně bude brexit ekonomickou katastrofou. Lidé jako Boris Johnson a UKIP rozvířili falešnou vzpouru, a teď celkem spokojeně odcházejí. Farage, „ten z UKIP“, v těchto volbách nefiguruje, stejně jako Aaron Banks, milionář, který UKIP dotoval, který dokonce ani nechce převzít zodpovědnost. A výsledek bude takový, že místo toho, aby kontrolu převzal lid, se dostane po brexitu do rukou bohatým. Tvrdé pravicové konzervativní vedení se k tomu navrátí. V takové situaci bude pro moji zemi nejpravděpodobnějším výsledkem tvrdý a chaotický proces vystoupení z EU. Obávám se, že se v Doveru seřadí kamiony, že se vztýčí hranice nejen mezi Británií a Irskou republikou, kde byla postupně zrušena, ale i mezi Anglií a Skotskem, protože si myslím, že Skotsko pravděpodobně odhlasuje odchod ze Spojeného království. Pro některé je to možná skvělá věc, ale znamená konec Británie jako hospodářské možnosti. A lidé jako já se musí každý den budit s otázkou, zda je to opravdu reálná možnost, nebo jen iluze. To je na tom to nejhorší a je to přesně ten samý problém jako v Americe: Trump

Scotland, because I think it is likely that Scotland will vote to leave the United Kingdom. Then – maybe for some people this is a great thing? – but that is the end of Britain as an economic possibility. And people like me now have to wake up every day and consider that as a real possibility and not a fantasy. That is the worst thing and it is the same problem as we have in America: Trump will fail. Trump will not deliver on a single promise on the American working poor and neither can Brexit. But then, what comes next?

This is the context of the challenge of social democracy to move beyond the situation, to come up with concrete answers, but also ideological and philosophical answers, that can inform what Europe does next. I hope the British story will still be the part of what Europe does next, but even that hangs in the balance. What can we do? The first thing we need to do is to recognize the source of the problem. It is the failure of the global economic model that we on the left call neoliberalism. For 15 years it promoted growth, it produced the elephant graph, which is good for Kenya, not so good for Leigh where I come from. In Britain, wages stagnated, social mobility slowed down and then the financial system collapsed and for the last 7 years, we have been running global capitalism with central bank money. Mark Carney, the Bank of England governor said, I think perceptively, last year: “You can do this for long time, you can keep a failing economic model alive if you can go on printing 12 trillion dollars’ worth of money from the central banks across the world.” You can keep it, in other words, on life support. For years if you want to. But the problem is you can’t keep an ideology on life support. The human brain demands logic. People demand answers to: “How does this system work? How come the state has to prop up the banks? How come the state has to go on printing money but then, when they print it, the rich people get rich but my wages stagnate? How come, how does that work? What does it mean for my child, my grandchild? They can’t afford to live in a single-room apartment, in their own town. How does that work?” So it shouldn’t be of any surprise to you that large number of people have come to reject the system for which there is no explanation, there is no coherent logic.

I said in a book I wrote and published in 2015 called *PostCapitalism* that we have a choice to ditch neoliberalism and save globalisation. But since I wrote that, we have seen Brexit, Trump, the rise of right-wing nationalism and authoritarianism in Hungary and Turkey and, to a partial extent, in Poland, I would argue. It was brilliant to see Guy Verhofstadt in the European Parliament, I think just now, who absolutely tongue-lashed, as we say in English, Viktor Orbán, saying to him: “The Eurosceptics are more honest than you. They say: ‘We don’t like Europe, we want to leave.’ You say: ‘We don’t like Europe but please give us the European funding.’” It was great to see but it was taking years for the centrists and the elite politicians to stand up to this and I think we have to do it because we are one slip, one mistake away from a far-right president in France. I hope and think it will not happen, but now anything can happen, as you know. So I don’t think globalisation is going to be saved in its current form. I think we have to start understanding this. Whatever we do in Europe, America has turned towards economic nationalism. And not just to that, towards great power diplomacy. Putin and Trump are

selže. Nesplní ani jediný slib týkající se pracujících chudých lidí, což nemůže ani brexit. Ale co bude dál?

V tomto kontextu je úkolem sociální demokracie překonat tuto situaci, a zodpovědět jak konkrétní, tak ideologické a filozofické otázky, které objasní, jaké kroky Evropa nadále podnikne. A já doufám, že i britský příběh toho bude nadále součástí, ale i to visí na vlásku. Co lze dělat? První věc, kterou je potřeba udělat, je rozpoznat příčinu problému. Je to selhání globálního ekonomického modelu, kterému my, levice, říkáme neoliberalismus. Za patnáct let podpořil růst, přivedl na svět „globalizačního slona“, který je možná příznivý pro Keňu, ale už ne tak pro Leigh, ze kterého pocházím. V Británii stagnovaly mzdy, sociální mobilita se zpomalila. Pak zkolaboval finanční systém a posledních 7 let fungujeme na globálním kapitalismu s penězi centrální banky. Mark Carney, guvernér britské centrální banky, pronesl minulý rok, dle mého názoru vnímavě: „Můžete to dělat dlouho. Můžete udržovat selhávající ekonomický model při životě, pokud jste schopni nadále tisknout 12 bilionů dolarů ze všech centrálních bank po světě.“ Můžete ho, jinými slovy, držet na přístrojích. I po roky, pokud chcete. Problém je, že ideologii udržovat uměle při životě nelze. Lidský mozek vyžaduje logiku. Lidé vyžadují odpovědi na otázky jako „Jak tento systém funguje? Jak to, že stát musí podporovat banky? Jak to, že stát musí nadále tisknout peníze, a i když je vytiskne, bohatí ještě více zbohatnou, ale můj plat zůstává pořád stejný? Jak je to možné? Jak to funguje? Co to znamená pro moje dítě, pro moje vnouče? Nemohou si dovolit žít v jednopokojovém bytě. Ve svém vlastním městě. Jak to funguje?“ Nemělo by vám být žádným překvapením, že velké množství lidí odmítlo systém, který se nedá vysvětlit, ve kterém chybí soudržná logika.

V knize s názvem PostCapitalism, kterou jsem napsal a vydal v roce 2015, tvrdím, že máme na výběr. Můžeme se zbavit se neoliberalismu a zachránit globalizaci. Ale od té doby, co jsem knihu napsal, přišel Brexit, Trump, vzestup pravicového nacionalismu a autoritářství v Maďarsku, Turecku a tvrdil bych, že i částečně v Polsku. Bylo skvělé vidět Guye Verhofstadta v Evropském parlamentu, který výborně vyčinił Viktoru Orbánovi, když mu vytkl: „I euroskeptici jsou upřímnější než vy. Ti říkají: ‚Nemáme rádi Evropu, chceme vystoupit.‘ Vy ale říkáte: ‚Nemáme rádi Evropu, ale dejte nám prosím evropské dotace.‘“ Bylo skvělé to vidět, ale centristům a politickým elitám trvalo roky se tomu postavit. A já si myslím, že to je potřeba, protože stačí jediná chyba, jediné uklouznutí k tomu, aby měla Francie krajně pravicového prezidenta. Já doufám a domnívám se, že se to nestane, ale teď, jak víte, se může stát cokoli. Takže nepředpokládám, že globalizace ve své současné podobě bude zachráněna. Myslím, že to musíme začít chápat. Ať v Evropě uděláme cokoli, Amerika se obrátila směrem k ekonomickému nacionalismu. A nejen k tomu, ale také k diplomatice velmoci. Putin a Trump rádi hrají hru, ve které vstupují do hry hospodářské systémy po boku geopolitické diplomacie. „Uvalím na vás sankce a zase vás jich zbavím. Pokud investujete do mé země, já investuji do vašeho ropného průmyslu. Dáme vám vliv na Středním východě, vy ho přijmete.“ Je to svět naprosto odlišný od toho, který od své dospělosti pamatujete. Nemyslím si, že existuje

quite happy to play the game in which economic systems come in to play alongside geopolitical diplomacy. "I put sanctions on you, I take sanctions away from you; you invest in my country, I invest in your oil industry. We give you this sphere of influence in the Middle East, you take that sphere of influence in the Middle East." It is a completely different world to the multi-lateral world every one of you has probably lived their adult life in. I can't see a way of stopping it but I can see a way of Europe surviving it and indeed becoming one of the places to be on in the world as this happens.

To rethink what social democracy has to be is what I am going to focus on for the latter part of the speech. I am an independent journalist, I don't work for the British Labour party. I support it, I try to influence its leadership and I support its leadership. I supported Jeremy Corbyn not because I agree with everything he says: I disagree with quite a lot. But when I had to choose, inside Labour, he was the only one to say we need to make a break, a break with free market economics. For the same reason, I admire what Tsipras did in Greece, what he is doing Greece. I think he has been right to stay in power and try to mitigate the impact of the austerity demanded by Europe and I admired what Sanders did in the USA. If you look at the actions of the people I am talking about – Corbyn, Tsipras and Sanders – they are painted as radicals. In fact, in my country, the current attack on Corbyn is that he is a threat to national security. He is being treated by some right-wing politicians as if he were a political wing of the terrorist group. But actually, all they want is left social democracy. Everything they actually do falls within very familiar politics to those of us who are old enough to remember the Keynesian era. So what do we do? We should reverse austerity. This is easier to do in countries outside the Eurozone where, I would argue, the German political elite is gaming the Eurozone system to force the periphery to pay the price for the whole system's failure. For Labour in Britain, however, reversing austerity has to be done in a prioritized way. Labour is yet to reveal its full manifesto for this coming election but I hope they will pop public investment first, leveraging the private sector to revive these poor left-behind towns. Then, funding the provision of universal services from taxation and thirdly, restoring the welfare system. It has to be done in a prioritized order.

I think British Labour must be on the point of breaking one of the big taboos of modern centrist politics because, in order to fund the level of spending commitment it wants to make to these towns where we have to defeat the right, it is going to have to tax the wealthy and that has been a taboo since Tony Blair, since Schröder. They are given the "you-do-what-you-can" within the deal offered at the core of the free market model and I don't think we can do this any longer. And when we do what I hope we will do, which is to tax assets, not just the incomes of the rich, it will feel like an assault on the elite. The newspapers will go crazy against Corbyn when he actually reveals the manifesto. But I say "good!" to that, because I want people to wake up from the mesmeric dream that is surrounding them in places like where I come. This mesmerising dream of national greatness. "We will make the country great again" is the slogan every right-wing politician will sell to the people oblivious to the fact that if every country becomes great again then all are effectively equal again. It is just a piece of illiteracy, but to snap people out

způsob, jak tomu zabránit, ale myslím, že Evropa přežije a bude místem, na kterém budete chtít být, až se to stane.

V druhé části mého projevu se zaměřím na přehodnocení toho, čím má sociální demokracie být. Jsem nezávislý novinář, nepracuji pro Labouristickou stranu. Podporuji ji, snažím se ovlivňovat její vedení a stejně tak její vedení podporuji. Nepodpořil jsem Jeremyho Corbyna kvůli tomu, že bych s ním ve všem souhlasil – naopak s ním v mnoha věcech nesouhlasím. Ale když jsem si musel vybrat v rámci strany, byl jediný, kdo řekl, že je potřeba se rozloučit s ekonomikou volného trhu. Ze stejného důvodu obdivuji to, co Tsipras dělal a dělá v Řecku. Myslím, že udělal správně, že setrval u moci a snažil se zmírnit dopad úsporných opatření, a stejně tak obdivuji to, co Sanders udělal ve Spojených státech. Podíváte-li se na činy těch, o kterých zde hovořím – Corbyna, Tsiprase a Sanderse – jsou líčeni jako radikálové. Ve skutečnosti se v mé zemi nese současný útok na Corbyna v takovém duchu, že je hrozbou pro národní bezpečnost. Někteří pravicoví politici s ním jednájí tak, jako by byl součástí politického křídla nějaké teroristické skupiny. Ale vše, co chtějí, co ve skutečnosti požadují, je levicová sociální demokracie. Vše, co skutečně dělají, spadá do politiky velmi dobře známé těm z nás, kteří jsou dost staří na to, aby pamatovali keynesiánskou éru. Co máme dělat? Měli bychom změnit úsporná opatření. To je jednodušší v zemích mimo eurozónu, kde německá politická elita ovlivňuje systém eurozóny tak, aby donutila periferní země zaplatit za selhání celého systému. Co se týče Labouristické stany v Británii, úsporná opatření je třeba změnit prioritně. Labouristická strana teprve odhalí svůj úplný manifest pro nadcházející volby, ale doufám, že nejdříve navýší veřejné investice a využije soukromý sektor tak, aby se oživila chudá a opomíjená města. Poté budou řešit financování obecných služeb z daní a za následně obnovení systému sociálního zabezpečení. Vše musí být uděláno prioritně.

Myslím, že britská Labouristická strana musí prolomit jedno z největších tabu moderní středové politiky, aby byla schopna financovat úroveň závazku k městům, kde musíme porazit pravici. Bude muset zdanit bohaté, což bylo tabu od doby Tonyho Blaira a Schrödra. Pohybují se v mantinelech v rámci dohody o modelu volného trhu, ale myslím si, že v tom nemůžeme nadále pokračovat. A až uděláme to, v co doufám, což je zdanění nejen příjmů, ale i majetku bohatých, bude to vypadat jako útok na elitu. Noviny zešílí a půjdou proti Corbynovi, až se ukáže, že manifest slibuje to, v co doufám. Ale myslím, že je to tak dobře, protože chci, aby se lidé v takových místech, jako je to, ze kterého pocházím, probudili ze snu, který je obklopuje. Toho fascinujícího snu o národním velikášství. „Uděláme naši zemi opět velkou!“ je slogan, který prodá každý pravicový politik těm, kteří zapomínají na fakt, že pokud se každá země stane opět velkou, pak jsou si všechny vlastně znovu rovny. Je to pouze otázkou negramotnosti, ale abychom z ní lidi dostali, potřebujeme něco velkého. A já doufám, že naše strana, ta Labouristická, která má přes půl milionu členů, to může dokázat. Členové naší strany nyní přicházejí z městského salaritätu, ze vzdělané a mladé populace. A jsou to také ti, kteří přežili, jejichž principy a filozofie osvojené v keynesiánské éře přežily

of it, we need something big; and I hope our party, Labour, which has over half a million members, can do that. Our members are now drawn from the urban salariat, the educated and the network young. And from those who survived, whose principles and philosophies learnt in Keynesian era survived the defeats and reversals of the 1980s. That is who we are in Labour. We can't give an inch, not one inch to xenophobia, not one inch to hostility to migrants, to Muslims, not one inch to anti-gay politics, not one inch to anti-feminism. So, there is a lot our political class now has to change. They were trained to be nice to people, they were trained to try and split the difference, to try to find the middle way. And for about two years now, Labour and liberal politicians have had to sit on panels where the audience was shouting at them: "Get rid of the migrants." No, we can't give an inch to that but what we can do is to arrive like the spaceship in *Close Encounters of the Third Kind* in these places with a basket full of money. We have to do it, we have to find it and say: "Okay, here is a new library to replace the others that were closed on the austerity. Here are more hospital beds to replace the ones that have been removed by austerity. Here is a new school. Here is a railway. Here is the infrastructure and the housing you desperately need." At that point, we are going to have to ask them a really obvious question: "Do you want this or do you want Brexit? Do you want this or do you want racism and xenophobia?" Because you can't eat racism. It does not put food on the table; the old imperialist system it did. You know why workers from Britain, Germany and America were complicit in the conquest of third world countries. But in the new system you can't eat racism. It is of no economic benefit to you whatsoever and therefore we will offer you a choice. It is in our spirit to offer a radical choice.

I will just finish by saying something about the European Union. Actually, the worst thing for somebody like me who was a campaigner for remaining in Europe, was to prepare to see a Norwegian style deal if we couldn't remain in Europe. The worst thing is – and you will find it if it happens to you – some of these things become easier to do outside Europe, that is the worst thing. We have huge steelworks in South Wales, Port Talbot, which is constantly under threat of closure. It will be a massive significant and symbolic event, if this place closes, to all the British people. We lose the last vestiges of the heavy industry. The fault for failing to save it was, I think, combined. The European Commission never lifted a finger but nor did our government; they have all been happy to see it go. Who is waiting in the side streets of this town to tell people it is all the foreigners' fault? UKIP and the fascists. But saving Port Talbot might be easier when we are outside Europe. Economically it will be under greater threat, politically it will be easier to save. If you want to avoid economic nationalism, we have to do what we all used to do in the debate "less Europe, more Europe". I think we have to ask ourselves: do we need less globalisation, more sustainable globalisation, more socially just globalisation? Brexit was only won by 4%, 52 to 48. If I could rerun the last 20 years to avoid it, I would have made the accession process harder for some East European countries. The mistake around migration was Blair's mistake. Not only to open the door immediately, when other countries slowed East European migration down, in order to build our capacity to deal with it, but to tell people that only 30 thousand will come, as Blair said; there are three million now.

porážky a zvraty osmdesátých let. Takoví jsme teď v Labouristické straně. Nemůžeme ustoupit ani o píd' xenofobii, nepřátelství vůči migrantům, muslimům, politice proti homosexuálům, anti-feminismu. Takže je teď hodně toho, co musí naše politická třída změnit. Byli naučeni, aby byli k lidem milí, aby dělali kompromisy a pokusili se najít střední cestu. A zhruba dva roky se musí labourističtí liberální politici účastnit veřejných diskuzí, kde na ně publikum křičí „Zbavte se migrantů.“. Ne, tomu nemůžeme ani o trochu ustoupit, ale co udělat můžeme, je přijet na taková místa ve stylu vesmírné lodi v Blízkých setkáních třetího druhu s košem plným peněz. Musíme to udělat, najít je a říci: „Dobře, zde je nová knihovna, která nahradí ty, které byly zavřeny kvůli úsporným opatřením. Zde máte více nemocničních lůžek za ta, která byla kvůli úsporným opatřením odstraněna. Zde je škola. Zde je železniční trať. Zde je infrastruktura a bydlení, které zoufale potřebujete.“ A v tuto chvíli se jich budeme muset zeptat na opravdu jasnou otázku: „Chcete toto, nebo Brexit? Chcete toto, nebo rasismus a xenofobii?“ Protože rasismu se nenajíte. Nepřinese jídlo na stůl jako starý imperialistický systém. Víte, proč měli pracovníci z Velké Británie, Německa a Ameriky spoluvinu na dobytí zemí třetího světa. Ale v novém systému se rasismu nenajíte. Nebude pro vás nijak ekonomicky prospěšný, a tudíž vám dáme na vybranou. Je v našem duchu nabízet radikální volbu.

Ukončím svůj projev tím, že zmíním něco o Evropské unii. To úplně nejhorší pro člověka jako já, který byl zastáncem setrvání v Evropě, bylo připravit se na dohodu v norském stylu, pokud v Evropě nezůstaneme. Nejhorší je – a zjistíte to, pokud se vám to stane – že některé z těchto věcí bude jednodušší dělat mimo Evropu. To je to nejhorší. V jižním Walesu, ve městě Port Talbot, máme obrovské ocelárny, kterým neustále hrozí zavření. Pokud se ocelárny zavřou, bude to pro všechny Brity velmi významným symbolickým moment. Ztratíme poslední stopy těžkého průmyslu. Na vině za jeho selhání je, dle mého názoru, více faktorů. Evropská komise nikdy nezvedla ani prst, stejně jako naše vláda. Všichni byli šťastní, že končí. Kdo čeká v postranních uličkách tohoto města, aby lidem našeptával, že je to všechno vina cizinců? UKIP a fašisté. Ale zachránit Port Talbot může být jednodušší, když budeme mimo Evropu. Z ekonomického hlediska bude vážně ohrožen, ale z toho politického bude jednodušší jej zachránit. Pokud chcete, aby se zabránilo ekonomickému nacionalismu, musíme dělat to, co jsme všichni kdysi dělali v debatě „více Evropy, méně Evropy“. Musíme se sami sebe zeptat: Potřebujeme méně globalizace, více udržitelné globalizace, nebo snad více sociálně spravedlivější globalizace? Co si pamatuji, brexit vyhrál o 4 procenta, 52 ku 48 procentům. Pokud bych mohl vrátit posledních dvacet let, abych se brexitu vyhnul, zpřísnil bych proces přijetí pro některé ze zemí Východní Evropy. Chybu ohledně migrace udělal Blair. Nejen tím, že okamžitě otevřel dveře v době, kdy ostatní země zpomalily migraci z východní Evropy, abychom se mohli vybudovat schopnost se s ní vypořádat, ale tím, že lidem řekl, že přijde pouze 30 tisíc. Dnes jsou to tři miliony.

Nejen Labouristická strana, ale všechny progresivní britské strany se vyjadřují jasně: Uvědomte si to, pokud vyhraje volby, nabídneme bezpodmínečné právo zůstat všem třem

Labour, and not only Labour, all the progressive parties in Britain are absolutely clear: be aware of this, we will, if we win the election, offer tomorrow unconditional rights to stay for all those 3 million people. That is a big thing to offer, it is not nothing, it is a unilateral offer. The Conservatives will do the opposite, they will only use your citizens, the citizens of Poland, Lithuania, as a bargaining chip. We will never ever do that. But we might not win. And, you know, we are struggling against our right-wing xenophobic mood and not just that, I will finish on this. Here is the real danger and I think you need to be aware of it in Central and Eastern Europe and also in Germany and France: As soon as Brexit happened, perfectly centrist, conservative politicians flipped within weeks to being in favour of it. They didn't know they wanted it and then they realized it was quite good for them because, it is the classic thing, suddenly all enemies are external. Anybody who opposes you, as we are opposing the terms of Brexit proposal of Theresa May, is now a "saboteur". The right-wing newspaper are calling not just Labour but the Liberal Democrats and the Scottish nationalists, a left-wing nationalist party, saboteurs. I hope it does not happen to you, but if it does, I would expect to see some of the centrist, centre-right parties of Europe flip in the same direction that Tories have. If they do that, then Europe is over. So, it cannot be stressed too greatly: bold action now, bold action against President Erdogan, bold action against Viktor Orbán, bold action against everybody who breaks the rules, which Verhofstadt did in European Parliament is good. It will help us, it will help you.

miliónům. To je velká nabídka. Není to nic, ale jednostranná nabídka. Konzervativci udělají přesný opak. Pouze využijí občany Polska a Litvy jako vyjednávací prostředek. To my nikdy neuděláme. Ale je možné, že nevyhrajeme. A jak víte, bojujeme u nás nejen proti pravicové xenofobní náladě. Tím skončí. Existuje vážné nebezpečí, a myslím, že si ho musíte být vědomi ve střední a východní Evropě, stejně jako v Německu a ve Francii: Jakmile Británie vystoupí, středoví, konzervativní politici se k ní budou chtít přidat. Nevěděli, co chtějí, a pak si uvědomili, že je to pro ně celkem výhodné, protože, klasicky, jsou najednou všichni nepřátelé vnější. A kdokoli tomu oponuje tak, jako jsme my oponovali návrhu na odchod z EU, předloženému Theresou May, je nazýván „sabotérem“. Pravicové noviny tak říkají nejen Labouristům, ale i Liberálním demokratům a Skotským nacionalistům, levicové nacionalistické straně. Kdyby se to tak stalo, a já doufám, že se vám to nestane, očekával bych, že některé středové, středově pravicové evropské strany se posunou stejným směrem jako Toryové. Pokud tak učiní, Evropa skončila. Nemohu to tedy více zdůraznit: je potřeba výrazně zakročit proti prezidentu Erdoganovi, proti Viktoru Orbánovi, proti každému, kdo poruší pravidla tak, jako zakročil Verhofstadt v Evropském parlamentu. Pomůže to nám, stejně jako vám.

Transcription of László Andor's Speech

PSEC 2017, 28 April 2017 , Prague, Czech Republic

It is always a pleasure for me to come to Prague and especially when the discussion is about social questions. It reminds me of the fact that whenever in recent years we started to measure poverty and social exclusion across the EU member states, the Czech Republic always came up in very good position, normally having the lowest level of poverty and social exclusion in the European Union, which clearly goes against the stereotype which suggests that you need to reach a very high level of average income before you can sort out social problems in your country. I think the Czech case shows that also on a medium level income, if we use a European comparison, it is possible to maintain a system which delivers low levels of poverty and high degree of social cohesion. I would not like to attribute any credit of this to the European Union because this is made in the Czech Republic, made by the Czech Republic, Czech people and Czech government. And I think this is also the case in many other countries of the European Union that people believe that the creation, the funding, the reforms of their social systems should be primarily national.

However, there is an expectation towards the European Union and this expectation has two sides. One side is that at a minimum level the European Union should not be a threat to the functioning of the national welfare systems. But the second expectation is that, if possible, the European Union should be helpful to strengthen, and to further develop the national welfare systems. Now if we consider this a kind of test for the European Union, whether the EU has been helpful by, first of all, not threatening but, if possible, supporting the national welfare systems, then we have to analyse the recent experience in the very critical light.

I would like to highlight that there have been in recent decades a number of policies which for the short term but especially for the long term outlined what the EU can do together in order to improve economic and social outcomes in the EU Member States. The first such long-term strategy was adopted before our countries became EU members. In around 2000, EU moved towards what was called then the Lisbon strategy, a 10-year programme to reconcile the objectives of economic competitiveness on the one hand, but also high level of social cohesion and social protection on the other side. And when this programme expired in 2010, the EU adopted the so-called Europe 2020 strategy,

Přepis projevu Lászla Andora

PSEC 2017, 28. dubna 2017, Praha, Česká republika

Je mi vždy velkým potěšením zavítat do Prahy, a to především, když se diskuse týká sociálních otázek. Připomíná mi to, že kdykoliv jsme v posledních letech začali měřit chudobu a sociální vyloučení napříč státy EU, Česká republika skončila na velmi dobré pozici s obvykle nejnižší mírou chudoby a sociálního vyloučení v Evropské unii, což je v jasném rozporu se stereotypem, že teprve s dosažením velmi vysokého průměrného příjmu lze řešit problémy státu. Myslím, že Česká republika je příkladem toho, že i s příjmem, který je v evropském měřítku průměrný, lze udržovat systém zajišťující nízkou úroveň chudoby a vysokou míru sociální soudržnosti. Nerad bych zde přisuzoval jakékoli zásluhy Evropské unii, protože to vše je dílem České republiky, českého lidu a české vlády. A dle mého mínění platí také v mnoha dalších zemích Evropské unie, že lidé věří, že vytváření, financování a reformy sociálních systémů by měly být především vnitrostátní. K Evropské unii však směřuje očekávání, které zahrnuje dva odlišené aspekty: na jednu stranu by Evropská unie neměla v základu ohrožovat chod státních systémů sociálního zabezpečení. Na druhou stranu se však předpokládá, že by měla napomáhat k jejich posílení a dalšímu rozvoji. Vezmeme-li teď v úvahu takový druh testu Evropské unie ohledně toho, zda byla nápomocná především v podpoře národních sociálních systémů, aniž by je ohrožovala, musíme pak analyzovat nedávné zkušenosti ve velmi kritickém světle.

Rád bych zdůraznil, že se v posledních desetiletích objevilo množství politik, které nastínily, co může EU udělat pro zlepšení výsledků v ekonomické sféře členských států jak v krátkodobém, tak především dlouhodobém horizontu. První taková dlouhodobá strategie byla přijata ještě před tím, než se naše země staly členy Evropské unie. Kolem roku 2000 se EU přesunula k tak zvané Lisabonské strategii, což byl desetiletý plán se záměrem sladit cíle hospodářské konkurenceschopnosti na straně jedné, ale rovněž vysokou úroveň sociálního zabezpečení a sociální soudržnosti na straně druhé. A když tento program v roce 2010 vypršel, EU přijala strategii zvanou Evropa 2020, což bylo přesně v době, kdy jsme začali měřit chudobu a sociální vyloučení v členských státech a kdy jsme rovněž vyvinuli nový typ ukazatele. Je to velice složité, takže ukazatel nebudu nyní vysvětlovat, nicméně

and that was exactly the time when we started to measure poverty and social exclusion across the member states and also developed a new type of indicator. It is very complicated so I am not going to explain the indicator right now, but a new type of indicator was introduced because the EU, for the first time actually, set a target for member states to lift at least 20 million people out of poverty or social exclusion in a ten-year horizon. And in this area, it was always clearly identified, also to give credit to these long-term ambitions, that the EU does have instruments. The EU is not toothless regarding fight against unemployment or poverty or social exclusion in its member states.

The EU can be supportive in three areas: first, legislation, a certain body of legislation which has accumulated in the last 25 years, especially concentrating in the workplace, in order to have decent working conditions, but also reaching slightly wider if you look at the effect of this legislation. The EU also has some quite significant budgetary instruments, if you just look at the European Social Fund, it is currently about 80 billion euros for a seven-year period, which is not a small sum; it is quite a significant amount for a European budget. But for example, the entire poverty mandate was also linked to some other funds: the Regional Development Fund can also support, for example, housing, which can also help fulfilling social mandate within the member states. And there is a third area concerning legislation and money, which we call policy coordination. The Europe 2020 strategy was clearly an example of this: You set a common ambition, you define common goals and you launch a variety of activities; common analysis and providing recommendations in general terms but also in a country-specific way in order to strengthen performance and social cohesion within the member states.

Now, we have all these instruments at the EU level trying to help the member states. Nevertheless, we have a problem. Despite all these strategies, all these shared objectives, all these common instruments, we do have a problem. If I want to describe in a nutshell what is the problem, I would say that the European Union can be characterized by a double imbalance and slightly simplistically, we can call this double imbalance a combination of the East-West and the North-South problem.

The East-West is largely an issue of the single market. The European Union essentially is a single market and for the single market to function well you need a certain degree of homogeneity. But the EU in terms of productivity and income levels is not a homogeneous system, we do not have the Iron Curtain anymore between the East and the West but there is a productivity gap and, as a result of that, there is a wage gap. And because of this big income gap, capital tends to flow from West to East and labour tends to move from East towards West. This opposite movement clearly appears as a source of a major tension also in the area of social policy coordination and social security coordination when it comes to the right of mobile workers in the EU single market.

What can the EU do to address this imbalance which is largely linked to the functioning of the single market? Two of these instruments which I have mentioned come to play, one of them is legislation to ensure that controversies are minimized when it comes

byl zaveden nový druh ukazatele, jelikož Evropská unie vlastně poprvé dala za cíl členským státům vyvést z chudoby a sociálního vyloučení 20 milionů lidí v horizontu deseti let. A v této oblasti bylo vždy jasně určeno, abych vyjádřil uznání takovýmto dlouhodobým ambicím, že EU má nástroje, že EU není bezzubá v boji proti nezaměstnanosti, chudobě nebo sociálnímu vyloučení v jejích členských státech.

EU je schopná podpory ve třech oblastech: zaprvé, co se týče legislativy, za posledních 25 let se nashromáždil určitý soubor právních předpisů soustředících se především na pracoviště s cílem zajistit slušné pracovní podmínky, ale pokud se podíváte na dopad těchto předpisů, působily ještě v trochu širším měřítku. EU rovněž disponuje poměrně značnými rozpočtovými nástroji. Jen v Evropském sociálním fondu je momentálně 80 miliard eur na období sedmi let, což není malá částka - pro evropský rozpočet je to poměrně značný obnos. Ale například celý mandát pro boj s chudobou se pojí k několika dalším fondům – Evropský fond pro regionální rozvoj může zajistit podporu například v bydlení, což může také napomáhat při plnění sociálního mandátu v rámci členských států. A dostáváme se ke třetí oblasti týkající se legislativy a peněz, které se říká koordinace politiky. Evropa 2020 toho byla jasným příkladem. Stanoví se společná ambice, určí se společné cíle a spustí se celá škála aktivit, jako společná analýza a poskytnutí jak obecných doporučení, tak i doporučení specifických pro jednotlivé země, tak, aby byl posílen výkon a sociální soudržnost v rámci členských států.

Nyní máme před sebou množství nástrojů na úrovni EU, které se snaží pomoci členským státům. Nicméně, máme problém. Navzdory všem těmto strategiím, všem těmto společným cílům a veškerým společným nástrojům, ano, máme problém. Kdybych jej chtěl popsat v kostce, řekl bych, že Evropskou unii lze charakterizovat dvojitou nerovnováhou, kterou můžeme zjednodušeně označit jako kombinaci problémů, kde na jedné straně stojí východ proti západu, a na druhé sever proti jihu. Problém východu a západu je z velké části otázkou jednotného trhu. Evropská unie je v podstatě jednotný trh, a aby jednotný trh fungoval, je potřeba určitý stupeň stejnorodosti. Ale co se produktivity a úrovně příjmů týče, Evropská unie není homogenním systémem. Už nemáme železnou oponu mezi východem a západem, ale i tak existuje rozdíl v produktivitě, jehož důsledkem je rozdíl ve mzdách. A kvůli takové příjmové propasti směřuje tok kapitálu ze západu na východ, zatímco pracovní síla se přesouvá z východu na západ. Je zcela zřejmé, že takový opačný pohyb je zdrojem velkého napětí i v oblasti koordinace sociální politiky a koordinace sociálního zabezpečení, pokud jde o právo mobilních pracovníků na jednotném trhu EU.

Co může Evropská unie podniknout, aby řešila tuto nerovnováhu, která je do značné míry spojena s chodem jednotného trhu? Do hry vstupují dva z nástrojů, které jsem zmínil. První z nich je legislativa, která má zajistit minimalizaci sporů, pokud

to the mobile workers and the condition of employment and their access to welfare benefits in the countries of destination. There have to be clear rules and in the recent years, we have been working on updating these rules, but as more and more people are involved in labour mobility, of course it is more and more important that these rules are considered fair and countries of origin as well as countries of destination believe that these rules are fair. This is not a small controversy, this is quite a big one. Especially if you have in mind the case of the so-called posted workers. But legislative instruments like a directive on the posted workers, together with potential and future directives in this area are not the only issue. We also need to use the budgetary instruments to address the imbalance on the single market and, primarily, this is an issue of the cohesion policy. The cohesion policy is there to help the less developed lower income regions to catch up faster. I think these resources are very significant. It is not only the 80 billion of the social fund but over 300 billion in the seven-year period in various funds: cohesion, regional, social, for this purpose.

In the beginning, I said something very positive about the Czech Republic, now I have to say something very negative about the Czech Republic, if you don't mind. In 2012, unfortunately, with my colleague Johannes Hahn, we had to come to Prague to suspend everything in the area of cohesion financing because of the lack of confidence, to be politically correct. There was an absolute lack of confidence that the system would work in this country and, until it was sorted out, the flow of money was not allowed to restart. You need to have some kind of assurance that these funds are serving a purpose, which is jointly defined and it is all about convergence, developing infrastructure, developing human capital and ensuring that the economic performance will catch up with the more developed parts of the country. Now, I am told that the Czech Republic is not problem-free today and there is still high-level abuse, a conflict of interest at the ministry level which I think is a disgrace. It should not happen but it is happening, unfortunately not only here, unfortunately I can also mention my own country where the EU funds are not used in a way they should be and there is high-level abuse. My country also gives a lot of work to OLAF which is the agency of the European Union to go after not just mistakes but various forms of suspected fraud in connection with the EU funds. This is the time to take this issue very seriously because I believe that if these countries, the Czech Republic at the ministry level, Hungary at maybe even a higher level, will give these examples of abuse and conflict of interest, then the community will not look at these policies very favourably in the future. And you want cohesion with financial instruments to continue and help convergence and maintain the integrity of a single market in the European Union. These problems have to be sorted out locally. It is not the EU to sort it out but it is for the people in the country to say that this is not the way to manage resources which come from the European Union.

Let me also mention a smaller fund which plays an important role when it comes to cohesion, one of my favourite, the small and beautiful, as we say sometimes, the Globalisation Adjustment Fund. At this conference, there was a lot of talk about globalisation

jde o mobilní pracovníky, jejich pracovní podmínky a přístup k sociálním dávkám v cílových zemích. Musí se stanovit jasná pravidla. V posledních letech jsme pracovali na jejich aktualizaci, ale vzhledem k tomu, že se stále více lidí podílí na pracovní mobilitě, je samozřejmě stále důležitější, aby byla tato pravidla považována za spravedlivá a aby jak země původu, tak cílové země v jejich spravedlivost věřily. Nejedná se tedy o malý, ale o celkem zásadní spor. Především pokud vezmeme v úvahu případ takzvaných vyslaných pracovníků. Legislativní nástroje jako směrnice o vyslaných pracovnících, stejně jako potenciální a budoucí směrnice v této oblasti, však nejsou jediným problémem. Musíme také použít rozpočtové nástroje k řešení nerovnováhy na jednotném trhu, a to je v první řadě záležitostí politiky soudržnosti. Politika soudržnosti je zde pro to, aby pomohla méně rozvinutým regionům s nižším příjmem rychleji dohnat ty více rozvinuté. Myslím, že tyto prostředky jsou velmi důležité. Nejedná se zde pouze o 80 miliard ze sociálního fondu, ale o více než 300 miliard v sedmiletém období v různých fondech pro tento účel, například ve Fondu soudržnosti, Fondu pro regionální rozvoj a sociálním fondu.

Na začátku jsem řekl o České republice něco velmi pozitivního, ale teď, pokud dovolíte, musím zmínit i něco velmi negativního. V roce 2012 jsme bohužel museli s mým kolegou Johannesem Hahnem přijet do Prahy a pozastavit veškeré financování v oblasti soudržnosti z důvodu nedostatku důvěry, abych byl politicky korektní. Byl zde absolutní nedostatek důvěry, že systém bude v Česku fungovat a tok peněz byl pozastaven až do chvíle, než se vyřeší. Je nutné mít jistotu, že tyto prostředky slouží svému účelu, což je společně definováno. Jde zde o konvergenci, rozvoj infrastruktury, rozvoj lidského kapitálu a zajištění toho, aby hospodářská výkonnost dostihla rozvinutější části země. Nyní mi bylo řečeno, že Česká republika není bezproblémová, že nadále existuje zneužívání na vysoké úrovni a střet zájmů na úrovni ministerstev, což považuji za ostudné. Nemělo by se to stát, ale děje se to bohužel nejen zde. Mohu bohužel zmínit i svou vlastní zemi, kde nejsou fondy EU používány správným způsobem a kde rovněž dochází k zneužívání na vysoké úrovni. I má země dává dost práce úřadu OLAF, což je orgán Evropské unie, který sleduje nejen chyby, ale i různé formy podezření z podvodu v souvislosti s fondy EU. Je načase brát tuto záležitost velmi vážně, protože se domnívám, že pokud tyto země - Česká republika na úrovni ministerstev, Maďarsko možná dokonce na úrovni vyšší - budou nadále dávat příklad zneužívání a konfliktu zájmů, nebude pak komunita v budoucnu nahlížet na takové politiky příliš příznivě. A vy chcete, aby soudržnost s finančními nástroji pokračovala a pomohla konvergenci a zachování integrity jednotného trhu v Evropské unii. Tyto problémy je třeba řešit lokálně. EU zde není od toho, aby je vyřešila, ale aby lidem v dané zemi řekla, že takto se se zdroji pocházejícími z Evropské unie nenakládá.

Nyní mi dovoluňte uvést jeden menší fond, který hraje důležitou roli v oblasti soudržnosti. Jeden z mých oblíbených – malý a krásný, jak mu občas říkáme – Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci. Na této konferenci se o globalizaci

and in fact, at the time when a lot of people are just very positive, maybe even having illusions about economic globalisation, the EU actually developed one small instrument in order to handle negative social consequences of globalisation, the EGF – European Globalisation Adjustment Fund. In case of large-scale redundancies, when more than five hundred, sometimes one thousand, or even two thousand people are dismissed at once from major multi-national company, this is the financial instrument that you can call and then, after a few months' procedure, the appropriate sums are disbursed to support training of the workers and provide some kind of personalized support to those affected by the difficult situation.

I wanted to mention the EGF for the following reason. There are very few countries that have not used the EGF since its existence, and the United Kingdom is one of those, despite the fact that the UK also have many cases when this could have been used, when companies relocated and there were large-scale dismissals, but the government in Westminster was in the conviction that they do not want to see the social dimension of the European Union, for them it is just a marketplace and they do not want to call an instrument like this. The consequence of this was that in the Midlands and the north of England, a lot of people found themselves in a difficult situation in the time of economic transformation and hardship. They believe that nobody helped them, neither London nor Brussels can help them. Why could London block this? Because there is the rule that it is the national government that needs to apply for such an EU instrument. In my view, these instruments need to be reformed in order to ensure that maybe not the citizens but perhaps regions, somebody who is not necessarily the national government and in the difficult situation, can also apply for an EU financial support if there is a reason. I think that would help connecting the European Union with the citizens' actual situation and their expectation about the EU and the dimension of the solidarity.

This is one type of imbalance, the single market and the cohesion instruments that should serve stability and convergence in the EU. There is the dimension of the imbalance which we call with some simplicity the North-South, this is linked to the monetary union. It is not that much a case of a single market. The fact that in the monetary union, when you have economic cycles, a period of downturn, the members which are affected by fiscal problems and problems in competitiveness cannot restore their economic performance by devaluing a currency. The monetary union by definition means that you do not have national currencies. You cannot use currency devaluation, but in the current form of the monetary union, which was invented at the time of Maastricht treaty, there is absolutely nothing that would compensate member states for not having a national currency and for not having an opportunity to devalue.

This is of course a very complex monetary issue but I would say that some kind of fiscal capacity, some elements of fiscal union are by definition necessary if we want to make this monetary union sustainable, otherwise the divergence between the North and the South will just be reproduced every time there is a crisis. In a recent crisis, we saw that,

velmi hovořilo. A ve skutečnosti, v době, kdy je mnoho lidí ohledně ekonomické globalizace pozitivních, nebo o ní mají dokonce iluze, EU vyvinula jeden malý nástroj, který má řešit její negativní sociální důsledky: EGF - Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci. V případě rozsáhlého propouštění, kdy je více než pět set, někdy tisíc, někdy dokonce dva tisíce lidí najednou propuštěno z významné nadnárodní společnosti, je EGF finančním nástrojem, jehož prostřednictvím jsou na žádost vypláceny po několikaměsíčním procesu příslušné částky na podporu školení pracovníků, a které poskytují určitou osobní podporu těm, jež postihla taková obtížná situace. Chtěl jsem zmínit EGF z následujícího důvodu: Je jen opravdu málo zemí, které EGF za dobu jeho existence nevyužily. Jednou z nich je i Spojené království, i přes to, že fond tam mohl být využit v mnoha případech, kdy docházelo k přesídlením společností, která zapříčinila rozsáhlá propouštění, ale vláda ve Westminsteru byla přesvědčena o tom, že nechtějí vidět sociální dimenzi Evropské unie. Pro ně je pouze tržištěm a takový nástroj nechtějí využívat. Následkem toho se v Midlands a na severu Anglie mnoho lidí ocitlo v obtížné situaci v době hospodářské transformace a strádání. Myslí, že jim nikdo nepomohl. Že jim nemůže pomoci ani Londýn, ani Brusel. Proč tomu mohl Londýn bránit? Protože existuje pravidlo, že o takový nástroj Evropské unie musí žádat národní vláda. Dle mého názoru je potřeba takové nástroje reformovat, aby se zajistilo, že možná ne občané, ale snad regiony, někdo, kdo nutně není národní vláda a nachází se v obtížné situaci, se mohl ucházet o finanční podporu EU, pokud ji z nějakého důvodu potřebuje. Domnívám se, že by to pomohlo propojit Evropskou unii a skutečnou situaci občanů společně s tím, co od Evropské unie očekávají a s rozměrem solidarity.

To je jeden druh nerovnováhy, jednotný trh a nástroje soudržnosti, které by měly napomáhat ke stabilitě a konvergenci v Evropské unii. Ten druhý rozměr, kterému zjednodušeně říkáme sever-jih, se spíše než k jednotnému trhu váže k měnové unii. Skutečnost, že když v měnové unii nastane v hospodářském cyklu období poklesu, její členové postiženi fiskálními problémy a problémy konkurenceschopnosti nemohou obnovit svoji hospodářskou výkonnost devalvováním měny. Měnová unie ve své podstatě znamená, že neexistují národní měny. Nelze využít devalvace měny, ale v současné podobě měnové unie, která byla vytvořena v době Maastrichtské smlouvy, neexistuje absolutně nic, co by členským státům nahradilo to, že nemají vlastní měnu a příležitost devalvovat. To je samozřejmě velmi složitá měnová otázka, ale řekl bych, že nějaký druh fiskální kapacity, některé prvky fiskální unie jsou ze své podstaty nezbytné, pokud chceme, aby byla měnová unie udržitelná, jinak se propast mezi severem a jihem znovu rozevře, kdykoliv přijde krize. Během nedávné krize se ukázalo, že se jižní státy, nebo obecně země periferie měnové unie, ekonomicky zotavily mnohem pomaleji. Itálie se dosud vůbec nezotavila a sociální důsledky v podobě vysoké nezaměstnanosti, vzestupu chudoby a nerovnosti příjmů také na onu propast poukazují. Německo a některé další z hlavních zemí ani růst nezaměstnanosti nezažily. Těžily z podhodnoceného eura, a tak nadále ve velkém

economically, the Southern countries, or in general terms the peripheral countries of the monetary union, recovered much slower, Italy still not recovered at all, and the social consequences in terms of high unemployment and the rise of poverty and income inequality are also demonstrating this divergent part. Germany and some of the countries of the core did not even experience the rise of unemployment. They benefited from an undervalued Euro. They continue a very robust export performance but that is not the case for the countries of the periphery, and high unemployment is the result. So, this social outcome which is high unemployment, rising poverty, rising income inequality is not simply a matter of the national welfare system, or the capacity of the national welfare model. It is also strongly linked to the actual model of the monetary system and that is why the expected reform of the EMU is to take care of this issue somehow.

There is not only one solution of course, you can have various instruments and there are various ideas competing in terms of what is the best form of fiscal capacity. Since 2012 there has been a series of documents, Four Presidents' Report, Five Presidents' Report (maybe next year Six Presidents' Report), being produced about how to reform the EMU but from the very start in 2012, in the Commission blueprint on the deep and genuine EMU, we included the possibility of automatic stabilisers, for example unemployment insurance. It can be a re-insurance so you do not necessarily need to create a Eurozone unemployment fund. You can simply say that in the good times there be accumulated money and in the bad times, when some country experiences a sudden jump of unemployment, then this country receives some additional funding in order to ensure that the fiscal adjustment does not lead to a significant downgrading of the social model which would have repercussions for other countries. If demand falls as a result of adjustment, the core countries can export less, but also if poverty rises in peripheral countries, the core will receive, thanks to freedom of movement, large numbers of poor people which they surely do not want to see. So this needs to be addressed somehow.

In my view, an unemployment insurance or re-insurance system could perform three types of stabilisation: economic stabilisation because it puts demand to the periphery and helps the recovery faster than it has been happening in the recent crisis; it helps social stabilisation because it would limit the rise of unemployment as well as poverty; and it would also help what I call institutional stabilisation which means that the commission have to ground a longer period to fulfil the deficit reduction criteria to countries, given the social situation in the given country. If you had a fair amount predefined, a rule-based support on the temporary basis, I think the implementation and the enforcement of the fiscal rules would also be easier across the Eurozone.

Altogether, I think we have to look at both aspects, the single market and the monetary union. When we need to redefine the role of the European Union in employment and social policy, the crisis years of the last period provide a huge amount of evidence that this situation at the EU level is far from being the best, there are many shortcomings as I described in the area of single market. We already have some instruments which

vyvážejí. To se však neděje v zemích periferie, kde je výsledkem naopak vysoká nezaměstnanost. Takže takové sociální výsledky, jako je vysoká nezaměstnanost, stoupající chudoba nebo zvyšující se nerovnost příjmů rozhodně nejsou jednoduše záležitostmi národních systémů sociálního zabezpečení a schopnosti modelu sociální péče. Toto se rovněž silně váže k vlastnímu modelu měnového systému, a právě proto se má očekávaná reforma Evropské měnové unie o tento problém nějak postarat.

Samozřejmě, neexistuje pouze jedno řešení. Lze využít různých nástrojů a rovněž zde mezi sebou soutěží množství protichůdných myšlenek v souvislosti s tím, jaká je nejlepší forma fiskální kapacity. Od roku 2012 byla sepsána řada dokumentů – Zpráva čtyř předsedů, Zpráva pěti předsedů (a možná příští rok Zpráva šesti předsedů) – o tom, jak EMU reformovat. Ale již od samého začátku v roce 2012 jsme v Komisioním návrhu pro úplnou a skutečnou Měnovou unii jsme zahrnuli možnost automatických stabilizátorů, například pojištění pro případ nezaměstnanosti. Mohou fungovat jako forma zajištění, aby se nutně nemusel vytvářet fond pro nezaměstnané. Lze jednoduše říci, že se v dobrých časech dojde k nahromadění peněz a v těch špatných, kdy některá země zažije náhlý vzestup nezaměstnanosti, pak tato země obdrží dodatečné finanční prostředky, aby se zajistilo, že fiskální korekce nepovede k významnému znevažování sociálního modelu, které by mělo dopad na jiné země. Pokud v důsledku klesne poptávka, znamená to pro hlavní státy nižší export. Ale pokud také vzroste chudoba v zemích periferie, země jádra příjmomu kvůli svobodě pohybu velké množství chudých, což jistě nechtějí. Takže je potřeba se tomu to problému nějak postavit.

Pojištění pro případ nezaměstnanosti nebo systém zajištění by dle mého názoru mohl zajistit tři druhy stabilizace: zaprvé ekonomickou, protože by zajistil poptávku periferii a pomohl by zotavení rychlejšímu než v nedávné krizi. Rovněž by zajistil pomoc sociální stabilizaci, protože by omezil růst nezaměstnanosti a chudoby. Třetímu typu stabilizace říkám instituční, což znamená, že komise musí povolit delší dobu ke splnění kritéria snižování schodku jednotlivých zemí podle sociální situace v dané zemi. Za předpokladu předem dané slušné částky a dočasné podpory založené na pravidlech se domnívám, že by zavádění a prosazování fiskálních pravidel napříč eurozónou bylo rovněž jednodušší.

Takže myslím, že je nutné se zabývat oběma aspekty – jak jednotným trhem, tak měnovou unií. Až bude třeba znovu definovat roli Evropské unie v otázce zaměstnanosti a sociální politiky, poslední krizové roky jsou velkým důkazem toho, že situace na úrovni EU zdaleka není nejlepší, a jak jsem popsál, že se vyskytuje množství nedostatků v oblasti jednotného trhu. Disponujeme již nástroji, které je potřeba vylepšit či aktualizovat. V oblasti měnové unie však nemáme vůbec nic. A něco takového je pak samozřejmě potřeba vybudovat, ale sociální rozměr měnové unie se musí vyvíjet poměrně rychle, protože krize se vrátí. Nikdo nemůže žít v iluzi, že

need to be improved or updated but in the area of monetary union we have absolutely nothing. And then of course, this needs to be built somehow, the social dimension of the monetary union has to be developed quite fast because the crisis will come back. Nobody can have the illusion that there will be no more economic crisis in the Eurozone or in the European Union. And, in order to ensure it does not bring us again to the brink, to the high risk of collapse of the single currency or the EU as such, these reforms have to be promoted and discussed in fora like this one.

Thank you very much.

eurozónu nebo Evropskou unii již žádná krize nepostihne, a aby se zajistilo, že nás krize opět nedostane na pokraj a nevystaví nás vysokému riziku kolapsu jednotné měny nebo Evropské unie jako takové, je třeba tyto reformy prosazovat a projednávat na fórech jako je toto.

Mockrát Vám děkuji.

Transcription of Maria João Rodrigues's Speech

PSEC 2017, 28 April 2017, Prague, Czech Republic

This theme is very challenging indeed because connecting globalisation and European cohesion is at the centre of many other debates happening everywhere in Europe. Well, let me tell you my interpretation about the theme and make some elaborations on these, bring you some news about what happened in European politics over the last days because we had important decisions being launched very recently. When we ask: Is globalisation undermining European cohesion? I think we need to identify two main issues about social inequalities. One is social inequalities within Member States and another issue is inequalities between Member States. Well, my interpretation of the session of today is that you invited me to focus more on the second issue. Nevertheless, my central idea will show that the two issues, inequalities within Member States and inequalities between Member States are connected. And in order to cope with them we need to cope with them together. This is my central idea.

But before that, let me make a more general reference about something which is happening now, right now, particularly if we consider the debate taking place in France, but not only. There is now a big battle of ideas and effect of political choices in the progressive thinking. And frankly, I can identify three main schools of thought in the progressive thinking: I will call it, for the sake of simplification, progressive thinking A, B and C. I am not using names but you can guess what I am speaking about.

For the political thinking I call A, when we are dealing with globalisation, I would make a kind of caricature so that you can understand. The main attitude is a certain attitude of denial. Well globalisation is an inconvenient, let's-protect-us-from-this. Then in the strand B, the attitude is mainly acritical acceptance. And in the strand C, the attitude is: globalisation is now central and we need to shape it. So these are completely different attitudes in the so-called progressive thinking.

Then, the second issue is how we should deal with the markets. Well, for political thinking A: We need regulations as they are and to protect them as they are, even when reality is changing. For B: Regulation is not something central. And for C: Yes, we do need to regulate

Přepis projevu Marie João Rodrigues

PSEC 2017, 27. dubna 2017, Praha, Česká republika

Toto téma je velmi náročné, jelikož spojení globalizace a evropské soudržnosti je středem mnoha dalších debat všude v Evropě. Dovolte mi vám předložit můj výklad tohoto tématu a zároveň jej doplnit a přinést vám zprávy o tom, co se v evropské politice v posledních dnech událo, jelikož se jen nedávno rozhodlo o důležitých věcech. Položíme-li si otázku, zda globalizace podryvá evropskou soudržnost, myslím, že je třeba určit dva hlavní problémy týkající se sociální nerovnosti. Jedním jsou sociální nerovnosti uvnitř členských států a tím druhým jsou nerovnosti mezi členskými státy. Domnívám se, že jsem byla pozvána, abych se zaměřila spíše na otázku druhou. Nicméně, jak ukáže má ústřední myšlenka, nerovnosti uvnitř členských států a ty mezi nimi jsou navzájem spojené. A abychom je vyřešili, je nutné je řešit společně. Taková je má ústřední myšlenka.

Ale ještě před tím mi dovolte se obecněji zmínit o něčem, co se děje právě teď, zejména s ohledem na debatu, která probíhá ve Francii, ale nejen tu. Odehrává se velký boj názorů a vlivu politických rozhodnutí v progresivním myšlení. A lze přímo identifikovat tři hlavní teorie progresivního myšlení – pro zjednodušení je budu nazývat progresivním myšlením A, B a C. Nebudu používat jejich pravá jména, ale můžete hádat, které teorie mám na mysli.

Pro politické myšlení, které jsem označila písmenem A, pokud máme co do činění s globalizací, bych načetla pro pochopení karikaturu. Hlavním je zde určitý postoj odmítnutí. Globalizace je nevhodná, ochraňme se před ní. Pro stanovisko B je hlavním postojem je kritické přijetí a postoj teorie C je takový, že globalizace je nyní ve středu zájmu a je potřeba ji tvarovat. Takže se jedná o úplně odlišné přístupy v takzvaném progresivním myšlení.

Další otázkou je pak to, jak bychom měli přistupovat k trhům. Podle politického myšlení A potřebujeme regulace v jejich současné podobě a tak je i chránit, i když se realita mění. Pro myšlení B není regulace zásadní. A přístup C tvrdí: Ano, musíme regulovat trhy, ale je potřeba jejich regulaci aktualizovat, abychom se mohli vypořádat s novými výzvami. To je jasné v souvislosti s nedávným finančním vývojem, podíváme-li se na to, co se stalo v posledních letech s finančním systémem. Je naprosto jasné, že aktualizovaná pravidla jsou potřeba k řešení finančního systému a k zajištění toho, aby finanční systém

the markets but we need to update the regulation of the markets in order to cope with new challenges. This is clear when we are dealing with the recent financial developments, when you see what happened with the financial system over the last years. It is absolutely clear that we need to have updated rules to deal with the financial system and to make sure that the financial system is working to support growth, jobs, sustainable development. It is also clear when dealing with the new challenges which are called the digital revolution. The current phase of digital revolution is changing completely the way markets operate. And we have three choices: either we try to block this revolution or we accept it as it is or we try to frame the digital revolution or make the best of its potential, turning these into new opportunities, better jobs and better working conditions. Three completely different attitudes.

This difference between the three schools of thought is also made clear when we deal with international trade because for A: Basically, we need to be very careful about trade agreements and if possible to delay or even to avoid them. For B: Well, trade is great, we need to have open economy and pursue trade as a main leverage for growth and jobs. And for C: Of course we need to have an openness to the world and trade can be good means, but we need to frame it in the right way and we cannot be naïve, we need to fight for our standards and sometimes we also need to have trade defence instruments. So, these are three completely different attitudes.

The final question where we see the difference between these three schools of thought is about the role of Europe. Because for school of thought A, there is a certain suspicion regarding European integration. This one is probably a kind of Trojan horse, mainly regarding globalization. For B: Europe is a single market and we use it as a single market. And for C: the success of European integration is crucial because we need to have stronger means, stronger political ways to reshape the rules, framing globalization - whatever the markets, whatever the trade agreements, whatever the revolutions including the digital revolution, whatever the climate change, we do need to have stronger Europe aligned with our standards to make it possible to move the progressive agenda.

So of course, I made a caricature, I am aware of this but I am aligning these because this debate is taking place right now everywhere. I am also assuming that to complete the political landscape we are in we have this discussion in the progressive thinking: Who are we dealing with? Who are the main political actors? They are conservative who are neoliberal, but now there is a new kind of conservatism which is nationalistic and is quite strong now in Europe. This is taking place with different features in all member states. From this new political landscape, I draw the following conclusion we need to have better European solutions and this brings me discussion launched by the White Paper on the Future of Europe. This White Paper refers to 5 scenarios, I will not repeat these, because everybody knows what the scenarios are. I think none of these scenarios is good enough. Let me just refer the 5th one which is: let's do much more together. I think we should work for a 6th scenario with a simple label which should be: It is time to do much more together about everything, it is time to do much better together on the relevant priorities. This is the scenario I believe we should work for.

napomáhal k podpoře růstu, pracovním místům a udržitelnému rozvoji. Je to rovněž zřejmé, když se potýkáme s novými výzvami, kterým se říká digitální revoluce. Aktuální fáze digitální revoluce zcela mění způsob fungování trhů. A máme tři možnosti: buď se můžeme snažit této revoluci zabránit, nebo ji přijmeme takovou, jaká je, případně ji vymezíme a plně využijeme její potenciál, který proměníme v nové příležitosti, lepší pracovní místa a pracovní podmínky. Tři zcela odlišné postoje.

Rozdílnost třech přístupů se rovněž projeví v souvislosti s mezinárodním trhem. Podle teorie A musíme být v podstatě velmi opatrní ohledně obchodních smluv a pokud možno je zpozdít, nebo se jim dokonce vyhnout. Přístup B říká: Obchod je skvělý, je třeba mít otevřenou ekonomiku a věnovat se trhu jako hlavnímu vlivu na růst a pracovní místa. A teorie C tvrdí: Samozřejmě musíme být otevřeni světu a trh pro to může být dobrým prostředkem, ale je potřeba jej správně vymezit. Nesmíme být naivní, musíme bojovat za naše standardy a občas rovněž potřebujeme nástroje na ochranu obchodu. Opět tři zcela odlišné postoje.

Poslední otázka, která zdůrazňuje rozdíly mezi třemi teoriemi, se týká role Evropy. Přístup A je podezřelý ohledně evropské integrace. Tento je nejspíš takovým trojským koněm, především pokud jde o globalizaci. Podle teorie B je Evropa jednotným trhem, a tak by se měla i využívat. A pro přístup C je úspěch evropské integrace zásadní, protože jsou potřeba silnější prostředky a silnější politické způsoby, jak přeformovat pravidla vymezující globalizaci – nezávisle na trzích, nezávisle na obchodních dohodách, revolucích, včetně té digitální, nezávisle na změně klimatu potřebujeme silnější Evropu, která bude v souladu s našimi standardy, aby bylo možné posunout progresivní politiku.

Samozřejmě jsem si vědoma toho, že se jedná o karikaturu. Nastínila jsem však tato témata, jelikož stejná debata probíhá právě teď úplně všude. Rovněž předpokládám, že aby se doplnilo politické prostředí, ve kterém se nacházíme, odehrává se tato diskuze ohledně progresivního myšlení. O koho se jedná? Kdo jsou hlavní političtí aktéři? Jsou to neoliberální konzervativci, ale objevil se nový druh konzervativismu, který je nacionalistický a má nyní v Evropě celkem značný vliv. To se děje s různými rysy ve všech členských státech. Z tohoto nového politického prostředí vyvozují následující závěr: Potřebujeme lepší evropská řešení. To mě přivádí k diskuzi, kterou zapříčinila bílá kniha o budoucnosti Evropy. Ta odkazuje k pěti scénářům, které nemusím opakovat, protože je všichni znají. Myslím si, že ani jeden z těchto scénářů není dostatečně dobrý. Dovolte mi odkázat na pátý scénář, který říká: Udělejme toho společně daleko víc. Myslím, že bychom měli pracovat na scénáři šestém, který by jednoduše tvrdil: Je načase toho společně zvládnout daleko více ve všech směrech, ale také si počínat o hodně lépe v prioritních záležitostech. To je scénář, na kterém bychom měli pracovat.

Dovolte mi tedy šestý scénář, který se váže k tématu dnešního dopoledne, nastínit: Jak zajistit silnější evropskou soudržnost? To je hlavní výzvou pro budoucnost evropské integrace. Pokud nezajistíme evropskou soudržnost, je jasné, že Evropská unie nemá budoucnost. Hlavním slibem evropské integrace je zajištění evropské soudržnosti, což nyní

Let me sketch the 6th scenario addressing the theme of this morning: How can we ensure stronger European cohesion? Because this is a central challenge for the future of European integration. If we do not ensure European cohesion, of course, there is no future for European Union, this is very clear. So the main promise of European integration is to deliver European cohesion and this is not working well. For this we need to come up with a credible 6th scenario which should be inspired exactly by this goal: strengthening European cohesion, even in order to deal with the external challenges, global competition, climate change, problems of migration management, also problems of peace and war in our neighbourhood. For all these we need to have much stronger European cohesion between Member states and between European citizens. My question is: How can we push for that? What should be the scenario? What should be the sequence? Well we can advocate many different sequences but I believe there is a particular one which can be promising and should start from the social rights being ensured for all European citizens. From my point of view, we should be developing the 6th scenario with better solutions by identifying what the basic social rights all European citizens should have are. We should also connect this with the direction inspired by the so-called sustainable development goals because this agenda adopted by the multilateral system is an agenda of all States in the world. With sustainable development goals and updated social rights, we can start defining a convincing development strategy for a new growth model, making the best of this digital revolution ensuring energy transition and then turning these into more powerful means. I would then delineate particularly the issue of industrial policy because we have an old-fashioned concept of industrial policy. If you want to have an effective transition into new growth model we need to have structural change, we need to have proactive action and industrial policy makes part of it. To reshape our economy, economic structure and to move towards activities with future.

Because I am in the Czech Republic, let me also point to a particular issue of industrial policy which is supporting and directing the potential change in Europe, the added value chains. I know this is a very important issue in the Czech Republic. We need to have added value chains organized in such a way that there is a fair share of the added value between Member States, between companies and between workers. There is an interplay between wages and productivity. We need to revisit them very carefully because global chain needs opportunities for upgrade open for all companies, for all visions, all countries, all workers. This is the key criterion. A good global or European production chain should be organized like that. This is a goal for good industrial policy and a reason for European industrial policy.

Then we have another implication in the scenario 6 about the new phase of what is called cohesion policy. But I will come to that after I bring you some news about my point of departure in this scenario 6 which is citizens' social rights. We shall ask if it is really true that all the European citizens in Europe can count on the fundamental floor of social rights or if we are dealing with unsustainable differences and divergences. And I think if we do nothing, we will be in the second situation, increasing differences, and if we do not tackle this problem, there is no future for the European Union.

příliš dobře nefunguje. Proto je potřeba přijít se šestým důvěryhodným scénářem, který by se měl inspirovat přesně tímto cílem. Posílení evropské soudržnosti, která by se vpořádala i s vnějšími změnami, globální konkurence, změna klimatu, problémy řízení přistěhovalců, stejně jako problémy míru a války v našem sousedství – k řešení všech těchto problémů je potřeba mnohem silnější evropskou soudržnost mezi členskými státy a evropskými občany. Moje otázka zní: Jak o to můžeme usilovat? Jaký by měl být scénář? A v jakém pořadí by se měl uskutečnit? Lze prosazovat mnoho různých pořadí, ale myslím, že existuje jedno konkrétní, které by mohlo být slibné a mělo by začít zajištěním sociálních práv pro všechny evropské občany. Dle mého názoru bychom měli rozvíjet šestý scénář s lepšími výsledky tak, že určíme základní sociální práva pro všechny evropské občany. Měli bychom jej rovněž propojit se směrem inspirovaným takzvaným udržitelným rozvojem, jelikož tato politika, kterou si osvojil multilaterální systém, je politikou všech států na světě. S cíli udržitelného rozvoje a aktualizovanými sociálními právy můžeme začít vymezovat přesvědčivou rozvojovou strategii pro nový model růstu, využijeme plný potenciál digitální revoluce, zajistíme energetický přechod, a následně je všechny proměníme v silnější prostředek. Poté bych vymezila zejména otázku průmyslové politiky, jelikož je její současný koncept zastaralý. Chcete-li zajistit efektivní přechod k novému růstovému modelu, strukturální změna je potřeba, stejně jako iniciativnější činnost, která zahrnuje průmyslovou politiku. Je potřeba přeformovat naši ekonomiku, ekonomickou strukturu a přesunout se k aktivitám, které mají budoucnost.

Protože jsem v České republice, dovoluji mi také poukázat na konkrétní téma průmyslové politiky, které podporuje a řídí potenciální změny v Evropě, a tím jsou řetězce přidané hodnoty. Víím, že je to pro Českou republiku velmi důležité téma. Je potřeba, aby řetězce přidané hodnoty byly organizovány tak, aby byla přidaná hodnota spravedlivě rozdělena mezi členské státy, podniky a zaměstnance. Existuje souhra mezi mzdami a produktivitou. Musíme je pečlivě přezkoumat, protože globální řetězec potřebuje příležitosti k inovaci dostupnou všem společnostem, všem návštěvníkům, všem zemím a všem pracovníkům. To je klíčové kritérium. Dobrý globální nebo evropský výrobní řetězec by takto měl být organizován. To je cílem dobré průmyslové politiky a zároveň důvodem pro evropskou průmyslovou politiku.

Součástí šestého scénáře je pak další důsledek, který se týká nové fáze takzvané politiky soudržnosti. Ale k tomu se dostanu poté, co vám sdělím zprávy ohledně mého východiška k tomuto scénáři, kterým jsou sociální práva občanů. Musíme se ptát, zda je skutečně pravda, že všichni evropští občané mohou v Evropě počítat se základem sociálních práv, nebo zdali se potýkáme s neudržitelnými rozdíly a divergencí. A domnívám se, že pokud budeme nečinní, ocitneme se v druhé situaci a budeme čelit vzrůstajícím rozdílům. A pokud se k tomuto problému nepostavíme, Evropská unie nemá budoucnost.

Z toho důvodu si evropské instituce tohoto problém uvědomují, a nedávno zahájily velkou iniciativu zvanou evropský pilíř sociálních práv. Teprve před dvěma dny předložila Evropská komise tuto iniciativu Evropské unii a brzy se ji chystá předložit i Radě ministrů.

That is why European institutions are now recognizing this and very recently they have launched a big initiative called European Pillar of Social Rights. This initiative was just presented two days ago by the European Commission to the European Parliament and is to be presented very soon to the Council of Ministers. Basically, this Pillar is identifying updated social standards for all European citizens in three main strands: access to skills, education, training; the second strand is about working conditions; and the third is about social potential. I am not going to go into detail but you should keep in mind that the Social Pillar is calling for important improvements for each of the target groups in Europe. Starting with children by saying we cannot have child poverty in Europe and so we need to have kind of a guarantee to ensure that each child in Europe can count on certain rights when it comes to healthcare, education, housing and so on. Secondly, we want to strengthen the Youth Guarantee, particularly with a kind of a new social right called Skills Guarantee so everyone should have the right to update skills whenever they need it to get the job. Third, we are coming with a new approach on work-life balance providing new conditions for both men and women to reconcile family life with work life by taking care of children, relatives.

But the most important initiative of the European Social Pillar has to do with working conditions, partly in innovative ideas particularly when we are dealing with the digital revolution, when we see what is happening now everywhere in many sectors - and we are just starting, it will increase much more. What is happening with the online platforms and we see more and more people working for online platforms. Sometimes these people do not have any kind of contract, they are kind of freelancers, they do not have access to social protection, and they do not contribute to social protection. If you go on like that, doing nothing with these trends, we will have a kind of a wild labour market without rules very soon and worse than that, we will be undermining sustainability of our welfare system because we will have a lot of people not contributing to our welfare system. This is, I believe, a major challenge. That is why in this European pillar, we have included two very important requests for all people in employment, whatever kind of employment. One is a clear labour contract, with clear conditions regarding time management, access to skills and so on; and a second thing which is access to social protection, but also contributing to social protection. We believe these two measures are critical for our welfare system in the 21st century. We need to move now, otherwise it can become too late. And again, Europe is taking the lead because now we have the most advanced European social model but it is outdated regarding the challenges. This is the promise of the European Social Pillar with its twenty principles of social rights addressing all European citizens.

The big issue regarding social cohesion now is: Are we sure these rights will be secured in all member states? Do we have the means for this? This is the big question. And we need to address the question, otherwise the European Social Pillar will not be credible. It will just be wishful thinking. You should know in the meantime that the European Commission proposes to have a very high-level act on this Pillar which is a proclamation. The Commission wants the pillar to be proclaimed by the Commission, the European Parliament, the Council and even the European Council. This happened only once in

V zásadě tento pilíř určuje aktualizované sociální normy pro všechny evropské občany ve třech hlavních směrech: zaprvé v přístupu ke vzdělání, ve vzdělání, a odborné přípravě, druhý směr se pak týká pracovních podmínek a třetí souvisí se sociálním potenciálem. Nepůjdu do přílišných podrobností, ale měli byste mít na paměti, že sociální pilíř vyzývá k zásadním zlepšením pro každou cílovou skupinu v Evropě. Začneme-li dětmi s tvrzením, že v Evropě nesmí být dětská chudoba, musíme mít jistotu, že každé dítě v Evropě může počítat s určitými právy, pokud jde o zdravotní péči, vzdělávání, bydlení a podobně. Za druhé chceme posílit Evropskou záruku pro mladé lidi, zejména novým druhem sociálního práva zvaného Záruka k získání dovedností, aby měl každý právo vylepšit své dovednosti, kdykoli potřebuje získat pracovní místo. Za třetí přicházíme s novým přístupem ohledně rovnováhy mezi profesním a soukromým životem, který vytváří nové podmínky pro muže i ženy, čímž jim umožníme sladit rodinný život s tím profesním tak, že se postaráme o jejich děti a příbuzné.

Nejdůležitější iniciativa evropského pilíře sociálních práv však souvisí s pracovními podmínkami a částečně s inovativními myšlenkami, zejména pokud jde o digitální revoluci, když vidíme, co se teď děje kdekoli v mnoha sektorech - a to teprve začínáme. K tomu, co se děje v souvislosti s online platformami: Existuje stále více lidí, kteří pro online platformy pracují. V některých případech nemají žádnou smlouvu, jsou v podstatě na volné noze. Nemají tedy přístup k sociálnímu zabezpečení, ani k němu nijak nepřispívají. Pokud to tak bude nadále pokračovat a my budeme tyto nové trendy ignorovat, brzy vznikne jakýsi divoký trh práce bez pravidel, a co je horší, podryjeme tím udržitelnost našeho systému sociálního zabezpečení, protože k němu velké množství lidí nebude přispívat. To je, dle mého názoru, hlavní výzva. Proto jsme do tohoto evropského pilíře zahrnuli dva velmi důležité požadavky pro zaměstnané osoby bez ohledu na druh zaměstnání. Prvním požadavkem je jasná pracovní smlouva s jasnými podmínkami časového harmonogramu, přístupu k dovednostem a podobně. Druhým požadavkem je jak přístup, tak přispívání k sociální ochraně. Věříme, že tato dvě opatření jsou zásadní pro náš sociální systém ve 21. století. Musíme se posunout, jinak už může být příliš pozdě. A Evropa se opět ujímá vedení. Nyní sice máme nejmodernější Evropský sociální model, ale ten je zastaralý ohledně přijímání výzev. Takový je slib evropského sociálního pilíře s jeho dvaceti principy sociálních práv oslovujícími všechny evropské občany.

Velký problém v souvislosti se sociální soudržností je následující: Můžeme si být jisti, že tato práva budou zajištěna ve všech členských státech? Máme k tomu prostředky? To je velká otázka. A tu musíme řešit, jinak nebude evropský sociální pilíř spolehlivý. Bude to jen zbožné přání. Mezitím byste měli vědět, že Evropská komise navrhuje mít k tomuto pilíři akt na velmi vysoké úrovni, jímž je proklamace. Komise chce, aby byl pilíř proklamován jak komisí, tak Evropským parlamentem, Radou a dokonce Evropskou radou. Stalo se tak pouze jednou v evropské historii, a to u příležitosti Listiny základních práv Evropské unie. Teď by se tak mělo stát podruhé. Ale proklamace bez prostředků k její realizaci je z mého pohledu k ničemu.

the European history. It was about the European Chart of Fundamental Rights. Now it should be a second time to make a proclamation. But a proclamation without means to implement it is useless from my point of view.

The big issue is to ensure European cohesion. And what are the means? First of all, I would say, sometimes we do need a legislation, but the starting point is involving social partners. The first step will be inviting social partners to come up with an agreement on how to set new rules for this new kind of level contracts and two days ago, social partners were invited to start negotiation at European scale. Can they agree on rules for level contracts in digital economy or not? The European Commission also announced that if they cannot agree until the end of the year, the Commission will table a directive. This is a typically European method. A second kind of means has to do with the combination of economic and social policies in the framework of the so-called European semester. The European Commission has launched a new version of the scoreboard of indicators, social indicators and the way to interpret them with economic indicators. This is very important because we need to have a good dialogue between the Ministers of Finance and the Ministers of Labour. This dialogue is too weak, we need to have a good interplay because economic and social policy should strengthen each other and this is not working well enough.

Most of all, we should use the European semester to organize stronger economic and social convergence. This will be the big challenge. We need to monitor if member states are really upgrading their economic and social performance. And if they are not able to upgrade, they should be invited to make further effort, some kind of investment, some kind of reforms, but sometimes they also need to have a stronger European support. And this is my final point that the conversion should be supported actively by European financial instruments. First of all, community budget, this is the big challenge for the new community budget. From my viewpoint, we should prepare a new generation of cohesion policy which is tackling at the same time the problem of social inequality between member states and within member states. I am suggesting that the next phase of cohesion policy should be inspired by this European pillar of social rights. We should ask: Is cohesion policy in Europe strong enough to ensure that these social rights will be provided to all European citizens whatever the member state? I think this is the central question to drive up to new phase of cohesion policy.

Last point, the Czech Republic is not yet a member of Eurozone, many people including myself would like very much this to happen when you feel you have the conditions to, but in any case, I would say it is in your interest to be involved in this discussion. We need to have a Eurozone managed with rules, pushing for economic convergence which is not the case now. This means that we should have a clear convergence code and we should be prepared to support the convergence with the proper fiscal capacity. All these will be present in the discussion the European Commission is now launching the White Paper process. It is not by accident that it has started its first paper dealing with the Social Pillar. As you know, the second will deal with globalisation and the third one with Economic

Velkým problémem je zajištění evropské soudržnosti. A jaké existují prostředky? Především bych řekla, že legislativa je někdy potřeba, ale výchozím bodem je zapojení sociálních partnerů. Prvním krokem bude vyzvání sociálních partnerů, aby se shodli na tom, jak nastavit nová pravidla pro tento nový druh smluv. A před dvěma dny byli sociální partneři vyzváni, aby zahájili jednání v evropském měřítku. Mohou se dohodnout na pravidlech pro takové smluv v digitální ekonomice, či nikoliv? Evropská komise rovněž oznámila, že pokud se dohody nedosáhne do konce roku, předloží směrnicí. To je typicky evropská metoda. Druhý typ prostředku souvisí s kombinací hospodářské a sociální politiky v rámci takzvaného evropského semestru. Evropská komise spustila novou verzi srovnávacího přehledu ukazatelů, sociálních ukazatelů a způsobu, jak je interpretovat s ukazateli ekonomickými. To je velmi důležité, protože je potřeba, aby ministři financí a ministři práce vedli dobrý dialog. Ten dosavadní byl příliš slabý. Je nutné zajistit dobrou souhru, jelikož hospodářská a sociální politika by se měly navzájem posilovat, což nyní dost dobře nefunguje.

Ze všeho nejmíc bychom měli využít Evropský semestr k organizaci silnější hospodářské a sociální konvergence. To bude velkou výzvou. Je třeba sledovat, zda členské státy opravdu inovují jejich hospodářskou a sociální výkonnost. A pokud je nejsou schopni inovovat, měly by být vyzvány k projevení dalšího úsilí, určité investice nebo reformy. Ale někdy také potřebují silnější evropskou podporu. A má poslední poznámka je, že proměna by měla být aktivně podporována evropskými finančními nástroji. To bude velkou výzvou především pro rozpočet Společenství. Dle mého názoru bychom měli připravit novou generaci politiky soudržnosti, která se bude zároveň vypořádávat s problémem sociální nerovnosti uvnitř členských států a nerovnosti mezi nimi. Proto navrhuji, aby se další fáze politiky soudržnosti inspirovala tímto evropským pilířem sociálních práv. Měli bychom se ptát, zda je politika soudržnosti v Evropě dostatečně silná na to, aby zajistila, že sociální práva budou poskytnuta všem evropským občanům nezávisle na členském státu. Myslím, že to je zásadní otázka nové fáze politiky soudržnosti.

Poslední bod: Česká republika dosud není členem eurozóny. Mnoho lidí včetně mě by bylo rádo, aby se tak stalo, až si budete jisti, že máte pro vstup dostatečné podmínky, ale v každém případě bych řekla, že je ve vašem zájmu se do této diskuze zapojit. Potřebujeme eurozónu s pravidly, která bude prosazovat hospodářskou konvergenci. To se bohužel teď neděje. To znamená, že by měl existovat jasný konvergenční kodex a měli bychom být připraveni konvergenci podpořit řádnou fiskální kapacitou. Všechna tato témata budou předmětem diskuze, kterou Evropská komise nyní zahajuje v souvislosti s procesem spojeným s bílou knihou. A není náhodou, že se první kniha zabývá právě sociálním pilířem. Jak víte, druhá se bude týkat globalizace a třetí Hospodářské a měnové unie. Toto pořadí není náhodné, ale věřím a docházím k závěru, že bychom měli využít tuto diskuzi k výběru mezi již zmíněnými pěti scénáři. Po pravdě řečeno se mi nelíbí ani jeden z nich. Dle mého názoru bychom měli získat čas a přesunout se přímo ke scénáři šestému, který se bude zabývat tím, jak lépe společně pracovat na příslušných prioritách.

and Monetary Union. This sequence is not accidental but I believe and I am concluding that we should use this discussion not to pick between the five scenarios which are there (I like none of them to tell you the truth). I think we should gain time and jump directly to this 6th scenario on how to do much better together on the relevant priorities.

And my final word is the following: core and periphery. These are the terms you are suggesting for our discussion today, of course there is a huge literature about the relationship between core and periphery on some level in particular or on a national one, but it is also relevant to adapt this discussion to the European level. Core and periphery have implications for economic and social issues but the starting point for them is political. The way to reduce the distance between core and periphery in the European Union is to start with the issues of the political system, the way the political system works in Europe. If we remain limited to the intergovernmental method there is no solution for the tensions between core and periphery. Even we can have, I hope, a more promising Franco-German couple in the future. This will depend a lot on the elections taking place this year, it can make a big difference for the better, I really believe. But this is not enough because we need to have a governance of European integration which involves all Member states and all citizens. Let me just conclude by recalling a very simple principle of the Lisbon Treaty (and I was part of the political team negotiating the Lisbon Treaty). It is the principle of equality between Member States and between European citizens. From my point of view this principle should remain our main inspiration for the phases ahead.

Končím následujícími slovy: jádro a periferie. Jsou to výrazy, které jste dnes navrhli k diskuzi. Samozřejmě existuje velké množství literatury o vztahu mezi jádrem a periferií na nějaké konkrétní nebo národní úrovni, ale je rovněž důležité tuto diskuzi přizpůsobit úrovni evropské. Problém jádra a periferie má důsledky na hospodářské a sociální otázky, ale výchozí bod je pro ně politický. Způsob, jak zmenšit vzdálenost mezi jádrem a periferií v Evropské unii je začít otázkami politického systému a způsobem, jakým funguje v Evropě. Pokud budeme i nadále omezeni na mezivládní metodu, napětí mezi jádrem a periferií nemá řešení. Doufám, že budoucnost může dokonce přinést slibnější francouzsko-německý tandem. To bude hodně záležet na letošních volbách. A já opravdu věřím v to, že mohou přinést velkou změnu k lepšímu. To však nestačí, protože je potřeba řízení evropské integrace, které zahrnuje všechny členské státy, stejně jako všechny občany. Na závěr mi dovoluňte připomenout velmi jednoduchý princip Lisabonské smlouvy (a já byla součástí politického týmu, který o Lisabonské smlouvě vyjednával). Jde o princip rovnosti mezi členskými státy a evropskými občany. Dle mého názoru by měl tento princip zůstat naší hlavní inspirací pro budoucí fáze.

European Union between Neoliberalism and Protectionism: The European Project as a Victim of the Consequences of Globalization?

27 April 2017, Grand Hall

The European project is losing the trust of a part of the public because they associate it with policies of cuts, socialisation of losses of big banks, or continuing inequalities in the standard of living among the citizens of different states. The same is true even ten years after the last economic crisis. The benefits of globalization and free trade, which are by a part of the public associated with the European project, another part sees as the cause of their own poor social situation. The citizens of the EU Member States do not feel that the social order would have become more just and brought greater equality, which leads to political crises like the Brexit referendum.

Whether the European project is becoming a victim of globalization and what effect it has on social cohesion was discussed by Petr Drulák, a political scientist and Ambassador of the Czech Republic in France, Aleš Chmelař, Chief Economist of the Section for European Affairs of the Office of the Government of the Czech Republic, and Andrzej Leder, a sociologist from the Polish Academy of Sciences.

Already at the beginning of the discussion, Petr Drulák stressed that to answer the question whether globalization harms European integration and whether the European Union is a victim of the globalizing trends is not easy. The current form of European integration and the current form of globalization are the result of one deeper cause. And that is, according to Petr Drulák, the Western neoliberal capitalism. European integration and globalization are phenomena much older than neoliberal capitalism. Their current form is, however, owing to neoliberalism. European integration cannot be completely isolated from globalization.

Evropa mezi neoliberalismem a protekcionismem: Evropský projekt jako oběť důsledků globalizace?

27. dubna 2017, Velký sál

Evropský projekt ztrácí důvěru části veřejnosti, protože si ho spojují s politikami škrťů, socializací ztrát velkých bank nebo trvajícími nerovnostmi v životní úrovni mezi obyvateli různých států. Platí to i deset let po poslední hospodářské krizi. Výhody globalizace a volného obchodu, které si část veřejnosti právě s evropským projektem spojuje, jsou jinou částí vnímány naopak jako příčiny vlastní špatné sociální situace. Občané členských států Evropské unie necítí, že by se společenský řád stával spravedlivějším a přinášel větší rovnost, což vede k politickým krizím, jakou bylo a je například referendum o Brexitu.

Zda se stává evropský projekt obětí globalizace, a jaký vliv má na sociální soudržnost, debatovali politolog a velvyslanec České republiky ve Francii Petr Drulák, hlavní ekonom Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR Aleš Chmelař a sociolog z Polské akademie věd Andrzej Leder.

Již v úvodu diskuze Petr Drulák zdůraznil, že odpovědět na otázku, zda globalizace nepoškozuje evropskou integraci a zda není Evropská unie obětí trendů globalizace, není jednoduché. Současná podoba evropské integrace a současná podoba globalizace jsou důsledkem jedné hlubší příčiny. A tou je, dle Petra Druláka, neoliberální kapitalismus západního pojetí. Evropská integrace a globalizace jsou jevy mnohem starší než neoliberální kapitalismus. Jejich dnešní podoba je ale dána právě vinou neoliberalismu. Evropskou integraci nelze zcela izolovat od globalizace.

J. M. Keynes přišel podle Druláka ve třicátých letech minulého století s tezí polidštění kapitalismu. Jeho model tehdy přijali v podstatě veškeré vyspělé země. Nicméně v sedmdesátých letech se keynesiánství dostalo do krize a z velké části bylo nahrazováno monetarismem. Zajímavé je uvědomit si, proč keynesův model mohl relativně dlouhou

According to Drulák, in the 1930s, J. M. Keynes came up with the idea of humanizing capitalism. At the time, virtually all developed countries accepted his model. However, in the 1970s, Keynesianism got into crisis, and was largely replaced by monetarism. It is interesting to realize why Keynes' model could work for a relatively long time, and what then caused the later withdrawal from it. Drulák argued that Keynes's humanizing capitalism had worked well precisely because, in other countries, there had been a socialist system which was to a certain extent considered a competition and a threat. In other words, the inhuman system in the East allowed for humanizing capitalism in the West. However, in the 1970s, at a time when it was clear that there is an alternative in the East which has no perspective of further development, capitalism liberalizes. With the advent of the new millennium, we are finding out that what is going on in the economy is in such contradiction with fair economy that we cannot keep the system alive in such a form.

According to Drulák, today we live in times when the model of world capitalism is going away and we must ask how to humanize capitalism like in the 1930s. The point of departure is not very favourable. During the conference, P. Drulák was explaining that today we are dealing with an unwell neoliberal capitalism which is about to leave, while the best alternative is the Chinese authoritarian capitalism which is rightly unacceptable for the European states. Looking at the current dynamics of neoliberal capitalism and authoritarian capitalism, there begins to materialize a third stage, and that is oligarchic capitalism. However, this form of capitalism is again far from humanizing. P. Drulák thus brings forward that „the task that now suggests itself is the issue of democratic reconstruction of political authority which could ensure humanizing of our economic system“.

All three speakers were referring in their entries to the French presidential election in April and May 2017. According to Drulák, it was possible to identify two important divisions. One of these was a socioeconomic division. The north and the east of France, which means the former industrial regions which are now in crisis, were won by Marine Le Pen. In the regions about which we can say they "are winning" globalization, Macron led significantly. However, we could notice these two statements did not apply without exception. The exceptions are the large cities like Paris, Bordeaux, Lyon or Toulouse. In these urban areas, although now the people are not doing that well there, Le Pen gained almost no votes. In those large cities, people are "losing" to globalization, but they still see an opportunity rather in an open than a closed society. "Someone benefits from globalization more and someone less, but that does not necessarily mean that those who do not benefit at the moment do not see their chances for the future. The people from the large cities realize that if France cut itself off not only from Europe but also from the rest of the world, then they will not benefit. They will lose. Cutting off from the world does not solve the problem we are facing," warned P. Drulák.

Andrzej Leder, a Polish sociologist, elaborated on the description of societies which prefer the idea of either a closed or an open society. According to Leder, the endeavour to deepen European integration is, on the one hand, interpreted in the way that the shift of

dobu fungovat, a co tedy zapříčinilo pozdější odstup od něj. Drulák tvrdil, že Keynesovo polidštění kapitalismu fungovalo také právě proto, že v jiných zemích existoval systém socialistický, který byl považován v určité míře za konkurenci a za hrozbu. Čili nelidský systém na Východě umožňoval polidšťování kapitalismu na Západě. Ovšem v sedmdesátých letech – ve chvíli, kdy je zřejmé, že na východě existuje alternativa, která nemá perspektivu dalšího rozvoje, se kapitalismus liberalizuje. S nástupem nového tisíciletí zjišťujeme, že co se děje v ekonomice, je v takovém rozporu se spravedlivou ekonomikou, že systém v této podobě nemůžeme udržovat dál při životě.

Podle Druláka dnes žijeme v době, kdy model světového kapitalismu odchází, a my si musíme položit otázku, jak polidštit kapitalismus tak, jako ve třicátých letech. Výchozí situace není příliš příznivá. P. Drulák během konference vysvětloval, že dnes máme na jedné straně churavější neoliberalní kapitalismus, který je na odchodu, přičemž nejlepší alternativou je autoritářský kapitalismus Číny, což není pro evropské státy správně přijatelné. Když sledujeme současnou dynamiku neoliberalního kapitalismu a autoritářského kapitalismu, začne se nám rýsovat třetí stádium, a tím je oligarchický kapitalismus. Ovšem tato forma kapitalismu má od polidštění opět daleko. P. Drulák tedy naznačuje, že „úkol, který se teď nabízí, je otázka demokratické rekonstrukce politické autority, která by dokázala zajistit polidštění našeho ekonomického systému“.

Všichni tři vystupující ve svých příspěvcích odkazovali na francouzské prezidentské volby z dubna a května 2017. Podle Druláka bylo možné identifikovat dvě důležitá dělení. Jedno z nich bylo dělítko socioekonomické. Na severu a východě Francie, tedy v bývalých průmyslových regionech, které jsou nyní v krizi, vítězila Marine Le Pen. V krajích, o kterých můžeme říct, že v globalizaci „vítězí“, vedl výrazně Macron. Nicméně mohli jsme zaznamenat, že předchozí dvě věty neplatily bez výjimek. Těmi výjimkami jsou velká města jako Paříž, Bordeaux, Lyon nebo Toulouse. V těchto aglomeracích, ač se zde v současné době lidem také nedaří příliš dobře, Le Pen nezískala skoro žádné hlasy. V těch velkých městech lidé s globalizací sice „prohrávají“, ale přesto vidí příležitost spíše v otevřené společnosti, nežli v té uzavřené. „Někdo profituje z globalizace více a někdo méně, ale to nemusí nutně znamenat, že ti, kteří z toho momentálně neprofitují, nevidí svoji šanci do budoucna. Ti lidé z velkých měst si uvědomují, že pokud by se Francie odřízla nejen od Evropy, ale i od zbytku celého světa, tak tehdy oni na tom nevydělají. Oni na tom prodělají. Uzavřenost před světem nevyřeší problém, před kterým tu stojíme,“ upozornil P. Drulák.

Polský sociolog Andrzej Leder v popisu společností, které dávají přednost uzavřené, resp. otevřené představě společnosti pokračoval. Snaha o prohlubování evropské integrace je podle Ledera na jedné straně vykládána tak, že posun suverenity nad úroveň národního státu je správný a nepostradatelný, neboť nabízí šanci na politiku spravedlnosti a rovnosti na kontinentální úrovni. Na druhé straně se stále objevují názory, že politická svrchanost národů zmizí na úrovni anonymních globálních institucí a že prohloubí sociální rozdíly na národní úrovni. Andrzej Leder říkal ve svém vystoupení, že tyto dva odlišné

sovereignty above the nation state level is right and essential, since it offers the chance for a policy that is just and equal at the continental level. On the other hand, you can still hear views that the political sovereignty of nations at the level of anonymous global institutions will disappear, and that it will deepen the social disparities at the national level. Andrzej Leder said in his speech that these two distinct views divide citizens into two groups. In almost every EU State, the political conflicts are set by those who want to return political sovereignty to the nation state level against those who want the European project to become the institutional framework of their lives.

“It is good that Andrzej Leder mentioned that it is at the EU level that we can promote a real policy of equality and freedom. But it is not just these two phenomena. The issue of equality is talked about a lot at present, which is certainly right because the current economic system radically violates equality as a norm. But if we want to create a real political authority that will be able to control the forces of global and economic capitalism, we will not do solely with insisting on freedom and equality. We also need a third element, namely fraternity. We need to rediscover the bond that the political authority is based on; this bond will give this political authority enough legitimacy to effectively tax large corporations and to invest this tax in our society,” added P. Drulák to Leder’s speech.

Aleš Chmelař returned to the cyclical crises narrative in his entry. He said that an essential thing for the end of the last cycle was the fact that the last financial crisis did not come to a complete catharsis, as it happened with previous crises, but the money remained with the institutions people did not cease to trust. As a result, a new narrative could not be formed, and room for a national solution was created, represented in the last few elections, which in fact does not answer the nature of the problem. According to Chmelař, a fundamental economic issue needs to be discussed, that is a fairer division of values at a global level.

He sees a key problem for so far not too successful convergence in the fact that a protective case for Europe has not been created at the time when it became a place for experimentation with abolishing borders. States then felt like being about to dissolve in globalization. The neoliberal narrative, in which the struggle for the convergence of states and the abolition of borders was played out, contributed to this when saying that the external borders were also something bad. That is why, according to Chmelař, there was no room for internal convergence in the European Union.

“Today we face the question of whether we want to be a laboratory of globalization, in which individual states can reach a uniform level and live peacefully, even in a closed system, and then apply this model elsewhere. Europe is in fact a laboratory of whether humanity can survive, settle internal tensions and imbalances so that it would benefit all at the same time,” concluded Chmelař.

pohledy rozdělují občany na dvě skupiny. V téměř každém unijním státě politické konflikty určují ti, kteří chtějí vrátit politickou suverenitu na úroveň národního státu, a to proti těm, kteří chtějí, aby se evropský projekt stal institucionálním rámcem jejich života.

„Je dobře, že Andrzej Leder zmínil, že právě na unijní úrovni můžeme prosadit skutečnou politiku rovnosti a svobody. Ale nejde jen o tyto dva fenomény. Otázka rovnosti se dnes hojně řeší, což je rozhodně správně, protože právě rovnost jako norma, je zásadně porušována současným ekonomickým systémem. Ale pokud chceme vytvořit skutečnou politickou autoritu, která bude schopna kontrolovat síly globálního a ekonomického kapitalismu, nevystačíme si s tím, že budeme bazírovat jen na svobodě a rovnosti. Potřebujeme ještě třetí prvek, a to bratrství. Potřebujeme najít zpátky to pouto, na němž se postaví politická autorita, a to pouto dá této politické autoritě dostatečnou legitimaci k tomu, aby mohla již efektivně zdanit velké korporace, a aby toto zdanění mohla investovat do naší společnosti,“ dodával k Lederovi P. Drulák.

Aleš Chmelař se ve svém příspěvku vrátil k narativu cyklických krizí. Jako zásadní pro konec posledního cyklu uvedl, že poslední finanční krize nedošla až k úplné katarzi, jako se tomu stalo u předchozích krizí, ale peníze zůstávají u institucí, kterým lidé přestali věřit. Díky tomu nemohl být nastolen nový narativ a vytvořilo se místo pro národní řešení zastoupené v několika posledních volbách, které ve skutečnosti nedává odpověď na podstaty problémů. Podle Chmelaře je třeba řešit základní ekonomickou otázku, tedy spravedlivější rozdělení hodnot na globální úrovni.

Jako zásadní problém pro dosud ne příliš úspěšnou konvergenci vidí nevytvoření ochranného obalu pro Evropu v době, kdy se stala místem experimentu rušení hranic. Státy tak měly pocit, že se tzv. rozpustí v globalizaci. Zásadně k tomu přispěl i neoliberální narativ, ve kterém se snaha o sblížení států a rušení hranic odehrávala, který říkal, že i vnější hranice jsou něco špatného. I díky tomu nebyl podle Chmelaře prostor pro vnitřní konvergenci v Evropské unii.

„Dnes stojíme před otázkou, zda chceme být laboratoří globalizace, ve které se jednotlivé státy mohou dostat na jednotnou úroveň, mohou žít mírumilovně, i třeba v uzavřeném systému, a tento model pak aplikovat i jinde. Evropa je v podstatě laboratoří toho, jestli lidstvo může přežít, vyrovnat vnitřní pnutí a nerovnováhy tak, aby to bylo zároveň ke prospěchu všech“, uvedl Chmelař na závěr.

Toward Convergence: The Role of the European Union. The EU as a Co- creator of Social Justice

28 April 2017, Grand Hall

One of the big themes of the European Union is guaranteeing social justice and the pursuit of convergence between Member States. The panel consisting of László Andor, former European Commissioner for Employment, Social Affairs and Inclusion, Allan Larsson, Special Advisor on the European Social Rights Pillar, and Terezie Písařová from the Senate of the Parliament of the Czech Republic, who is a representative of the European Parliament, discussed the subject. At the beginning, the host Patrik Eichler introduced a few figures. With an average unemployment rate of 9.4%, unemployment in some states is only 4.5%, while in others it is around 25%. In one country there is youth unemployment of 7.2%, while in others it is up to 49.8%. These figures alone sufficiently open the issue of an unaccomplished process of convergence.

László Andor suggested that the EU has the potential primarily in the field of long-term policies, such as the Europe 2020 Strategy. Their aim is to improve the social status of millions of people living in poverty. The important thing is that the EU is not toothless when it comes to naming such goals. It has the means to reach them, whether it be funds, legislation or policy coordination.

According to Andor, however, we can find two imbalances in the EU, between the East and the West and between the North and the South. The first imbalance is income inequality, with the so-called wage gap between states. The second imbalance, North-South, is related to the monetary union and the issue of a growing gap during a crisis, when the southern EU states with the common currency grow poorer, while the northern ones grow richer.

Both aspects, the single market and the monetary union, need to be addressed. The single market offers great legislative options, or alternatively cohesion policy which helps to reach convergence using funds. The issue of monetary union has then been addressed

Vstříc konvergenci: Role Evropské Unie. EU jako spolutvůrce sociální spravedlnosti

28. dubna 2017, Velký sál

Jedním z velkých témat Evropské Unie je zajišťování sociální spravedlnosti a snaha o konvergenci mezi jednotlivými členskými státy. Panel, ve kterém na toto téma diskutovali László Andor, bývalý evropský komisař pro zaměstnanost, sociální věci a začleňování, Allan Larsson, zvláštní poradce pro Evropský pilíř sociálních práv a Terezie Písařová ze Senátu Parlamentu ČR, která je zástupkyní při Evropském parlamentu, uvedl moderátor Patrik Eichler několika údaji. Při průměrné nezaměstnanosti 9,4 % je nezaměstnanost v některých státech pouze 4,5 %, v jiných se pohybuje až kolem 25 %. Zatímco v jedné zemi je nezaměstnanost mladých lidí na hodnotě 7,2 %, v jiné dosahuje až 49,8 %. Jen tato čísla dostatečně otevírají otázku nedotaženého procesu konvergence.

László Andor nastínil, že EU má možnosti především v oblasti politik s dlouhodobým horizontem, jako je například Strategie Evropa 2020. Ty mají za cíl zlepšit sociální postavení miliónů lidí žijících v chudobě. Důležité je, že EU u určování podobných cílů není bezzubá. Má nástroje, jak jich docílovat, ať už jde o fondy, právní předpisy nebo koordinaci politik.

Podle Andora ale můžeme v EU nalézt dvě nerovnováhy, mezi Východem a Západem a mezi Severem a Jihem. První nerovnost je mzdová, kdy mezi jednotlivými státy vzniká tzv. mzdová mezera. Druhý rozměr, Sever-Jih, je navázán na měnovou unii a problém rozevírajících se nůzek, kdy v době krize jižní státy EU se společnou měnou chudnou, kdežto ty severní bohatnou.

Oběma aspekty, jednotným trhem a měnovou unií, je třeba se zabývat. U jednotného trhu jsou velké legislativní možnosti, případně možnosti politiky soudržnosti, která pomocí fondů napomáhá konvergenci. Problematiku měnové unie pak řešilo mnoho různých dokumentů, včetně možnosti zavést automatické stabilizátory, např. pojištění pro případ nezaměstnanosti, které by pomohlo jak s finanční, tak i sociální a instituční

by many different documents, including the possibility of introducing automatic stabilizers, such as unemployment insurance to help with financial, social and institutional stabilization. Andor ended with the call for us to realize after the crisis years that the EU has a number of shortcomings that need to be rectified, especially concerning the monetary union, because the next crisis can come at any time.

Alan Larsson, at the beginning of his entry, tried to grasp the contemporary era. He characterized it as the end of a long wave of globalization and neoliberal economics, which also meant the integration of two major economies, China and India. This wave believed that the money would so to speak drip down the society. However, the system has been found not to work. Money stays on top. According to Larsson, we stayed in an empty room, which is on top of that full of explosives like Brexit, Trump and so on. At the same time, we are not able to fill this room with a different economic theory.

We need to realize that social and economic policies are two sides of the same coin. It is not true that the reduction of social policy would make the economy more productive. There is no growth without a strong social policy. The central issue of equality is not only a social but also an economic problem. Alan Larsson also pointed out that the European Social Rights Pillar certainly does not have the ambition to unify the social pillars of individual countries but should support them towards increasing convergence. Individual systems (Anglo-Saxon, Scandinavian and continental) should learn from each other.

According to Larsson, the fundamental thing in any social right is respect for each individual citizen. The next level is the Member State which is responsible for these social rights. The European Union does not want to adopt it. It wants to support each Member State in the development of these rights. In conclusion, Larsson drew attention to the perils of the emerging digital economy, when work ceases to be linked with social protection.

Terezie Písařová concluded her contribution with remembering the Treaty of Versailles as a moment which already a hundred years ago established the question of social justice in Europe. The creators of the Treaty included things such as a universal requirement for such wages which would guarantee a good standard of living to workers, as well as the adoption of a 48-hour work week. It is important to note that it was in Versailles that the International Labour Organization was founded. According to Písařová, social peace is an important requirement, but we are still not fully aware of it, even though the EU tries to emphasize it. To be able to promote it, it is important that the necessary reform of the EU should not lead to renationalisation, but to modernisation and strengthening of the collaboration between the governments.

stabilizací. Andor svůj příspěvek zakončil výzvou, abychom si na základě krizových let uvědomili, že EU vykazuje spoustu nedostatků, které musíme především v sociálním rozměru měnové unie rychle napravit, protože další krize může přijít kdykoliv.

Alan Larsson se na úvod svého příspěvku snažil uchopit současnou dobu. Charakterizoval ji jako konec dlouhé vlny naplněné globalizací a neoliberální ekonomik, která má znamenat integraci dvou velkých ekonomik, Číny a Indie. V rámci této vlny se věřilo, že peníze tzv. prokapou společností dolů. Zjistilo se ale, že tento systém nefunguje. Peníze zůstávají nahoře. Podle Larssona jsme tak zůstali v prázdné místnosti, která je navíc doplněná o výbušniny v podobě Brexitu, Trumpa apod. Zároveň tuto místnost neumíme naplnit jinou ekonomickou teorií.

Důležité je si uvědomit, že sociální a ekonomická politika jsou dvě strany téže mince. Není to tak, že by se při redukcí sociální politiky stala ekonomika produktivnější. Růst se neobejde bez silné sociální politiky. Ústřední téma rovnosti není jen sociálním, ale i ekonomickým problémem. Alan Larsson také upozornil, že Evropský pilíř sociálních práv rozhodně nemá ambici sociální pilíře jednotlivých zemí sjednotit, ale má je podpořit ke vzrůstající konvergenci. Jednotlivé systémy (anglosaský, skandinávský a kontinentální) se od sebe mají učit.

Zásadní podle Larssona je, že v jakémkoliv sociálním právu jde primárně o každého jednotlivého občana. Další úrovní je členský stát, který má odpovědnost za tato sociální práva. Evropská unie ji nechce převzít. Chce každý členský stát podporovat v rozvoji těchto práv. Na závěr Larsson upozornil na úskalí nastupující digitální ekonomiky, kdy přestává být provázaná práce se sociální ochranou.

Terezie Písařová uzavřela ve svém příspěvku panel připomenutím Versaillské smlouvy jako chvíle, která už před sto lety nastolila otázku sociální spravedlnosti v celé Evropě. Tvůrci smlouvy do ní vepsali například univerzální požadavek na placení takové mzdy, který pracujícím zajistí dobrou životní úroveň, stejně jako na přijetí 48 hodinového pracovního týdne. Je důležité si uvědomit, že ve Versailles byla také založena Mezinárodní organizace práce. Podle Písařové je sociální smír důležitým požadavkem, kterého si ale nejsme stále plně vědomi, i když se ho EU snaží zdůrazňovat. Aby se ho dařilo prosazovat, je důležité, aby nutná reforma EU nevedla k renacionalizaci, ale k modernizaci a posílení modelů spolupráce mezi vládami.

Populism – Challenge for the European Status Quo in both Good and Bad: A Thorough Analysis of Populist Movements in the Western World

27 April 2017, Mirror Lounge

Over the last few years the Western world has many times been a witness to dramatic elections that had a strong presence of the so-called representatives of anti-systemic atmosphere or populist movements and parties. The question of how to grasp the challenge of populism, how to learn from it and how to work with it while not overusing the term was examined by Francisco Panizza, a professor at London School of Economics and Political Science, Václav Štětka, a lecturer at Loughborough University, and Lasse Thomassen, a lecturer at the University of London.

In the discussion, populism was defined as a discourse dividing society into two parts, the so-called people and the establishment, or the people and the entities representing the current state of things. The question is what kind of phenomenon populism itself is. According to various political theorists, it labels a kind of a political strategy, political representation or political style. As one of the consequences, its presence in political life redraws the boundaries of public discourse, which breaches the limits of what could be said in public.

For long, populism was not a frequent term. We have to put its emerging on the political scene into the current context. Populism is a response to the crisis of representation and the legitimacy of elections, parties and institutions. The people do not feel represented. According to Thomassen, the people dropped out of the discourse of all the political movements. And if it remained, then it was in such a form with which it could not identify. Little by little, “demos”, the people, disappeared from democratic politics. Populism is the indicator.

Populismus – výzva evropskému statu quo v dobrém i ve zlém: Pečlivý rozbor populistických hnutí v západním světě

27. dubna 2017, Zrcadlový salonek

Západní svět byl několikrát v posledních letech svědkem napínavých voleb, ve kterých měli silné zastoupení tzv. reprezentanti protisystémových nálad, případně populistická hnutí a strany. Na otázku, jak uchopit výzvu populismu, jak se z něj poučit a jak s ním pracovat, aby nebyl nadužíván, hledali odpověď Francisco Panizza, profesor na London School of Economics and Political Science, Václav Štětka, vyučující na Loughborough University, a Lasse Thomassen, vyučující na University of London.

V diskuzi byl populismus na základě definic popsán jako diskurs dělící společnost na dvě části, na tzv. lid a establishment, případně lid a prvky reprezentující soudobý stav věcí. Otázkou je, co samotný populismus představuje za fenomén. Podle různých politických teoretiků označuje politickou strategii, druh politické reprezentace nebo politický styl. Jedním z důsledků jeho přítomnosti v politickém provozu je překreslování hranic veřejného diskursu, díky čemuž se posouvají hranice veřejně vyslovitelného.

Populismus ale dlouho nebyl frekventovaným pojmem. Že se vynořil na politické scéně, musíme zasadit do soudobého kontextu. Populismus je odpovědí na krizi reprezentací a legitimacy voleb, stran a institucí. Tento lid se necítí reprezentován. Podle Thomassena vypadl z diskursu všech politických hnutí. A pokud v něm zůstal, pak ve formě, se kterou se nedokázal identifikovat. Postupně se z demokratické politiky vytratil „demos“, lid. Populismus je toho ukazatelem.

An issue of its own is the relationship between the people, that is “populus”, and its representatives. This relationship is by no means unilateral. The representatives respond to the people’s demands that it wants to be represented and has not found an answer in political institutions. The core of this people which does not feel represented is the social groups that have difficulties searching for a positive social identity, or in the case of the so-called white men, they experience a sense of loss of the old status and changes of the old order. At the same time, *populos* is constructed by a populist leader who actively creates this people by assigning characteristics and themes to it. This leader is strongly dependent on the people that they deliberately constructed, since the people has to accept and find itself in the proposed image. One cannot exist without the other; they both shape and keep each other alive. For this specific mutual relationship, according to Thomassen, it does not make sense to attack the populist leaders for not representing an actual people. They represent the people they themselves constructed. The answer to this challenge of populism is to construct one’s own image of the people, one’s own story, which for example is not exclusive but inclusive.

But this relationship between the people and its leaders is nothing new in society. It also applies to the established political institutions, yet it is much more evident when it comes to populism.

Although, according to Thomassen, to create one’s own image of the people is the answer, it is necessary to acknowledge the dangers which populism brings to democracy. Panizza sees one of the dangers in the demand of a part of the society (the so-called people) to speak for the whole. One must constantly bear in mind that in democracy, every citizen has the same rights. Populism breaches this by refusing to recognize the so-called others who have not fit into the definition of the people, and by interpreting democracy as the will of the majority.

Finally, one can paraphrase Panizza when saying that populism is not a problem but it is problematic. We need to analyse it and observe its reactions, why it has appeared with such force. How to make the people feel that there is *demos* in democracy?

Samostatnou otázkou je vztah mezi lidem, tj. populus, a jeho představiteli. Tento vztah v žádném případě není jednostranný. Představitelé odpovídají lidu na jeho požadavky, které chtějí být reprezentovány a v politických institucích nenašly odpověď. Jádrem tohoto lidu, který se necítí být reprezentován, jsou skupiny ve společnosti, které těžko hledají pozitivní sociální identitu, nebo v případě tzv. bílých mužů zažívají pocit ztráty starého statusu a změn starých pořádků. Zároveň je populus vytvářen populistickým lídrem, který tento lid aktivně vytváří vlastnostmi a tématy, které mu připisuje. Tento lídr je na lidu, který sám konstruuje, silně závislý - lid ho totiž musí přijmout, najít se v nabízeném obraze. Jeden bez druhého tak nemůže existovat; oba se vzájemně utváří a udržují při životě. Pro tento specifický oboustranný vztah nemá podle Thomassena smysl napadat populistické lídry, že skutečný lid nereprezentují. Představují jimi samými vytvořený lid. Odpovědí na tuto výzvu populismu tak je vytvoření vlastního obrazu lidu, vlastního příběhu, který např. není exkluzivní, ale inkluzivní.

Tento vztah mezi lidem a jeho představiteli ale není ve společnosti nic nového. Platí i u zavedených politických institucí, u populismu je však mnohem evidentnější.

I když je ale podle Thomassena odpovědí vytvářet vlastní obraz lidu, je třeba rozpoznávat nebezpečí pro demokracii, která populismus přináší. Panizza jedno z těchto nebezpečí vidí v požadavku části společnosti (tzv. lidu) mluvit za společnost celou. Je nutné mít neustále na paměti, že v demokracii má každý občan stejná práva. To je v populismu nabouráváno zneuznáváním tzv. ostatních, kteří se nevešli do definice lidu, a interpretaci demokracie jako vůle většiny.

Na závěr lze citovat Panizzu s jeho slovy, že populismus není problém, ale je problematický. Je třeba ho analyzovat a hledat, na co reaguje, proč se objevil v takové síle. Jakou cestou dát lidem pocit, že je v demokracii demos?

Global Challenges for Rural Regions: Structural Disadvantages of the Countryside in a Globalized World and How to Approach Them

28 April 2017, Mirror Lounge

The countryside and the city evolve unevenly. Advancing globalization makes it increasingly clear. The centre of development is in the cities and the periphery loses the possibility to fully take part in it. How to, despite this, create a sustainable and fair society in the rural areas, was discussed by Milan Ftáčnik, former Mayor of the city of Bratislava, a sociologist from the Charles University Libor Prudký, and a demographer from the Charles University Jitka Rychtaříková.

According to Libor Prudký, while searching for the answer to the role of the regions in a globalized world, one primarily needs to get to know the regions. He himself is the author of several analyses dedicated to value structures in the regions, among those the book called *Peripheries, regions, values...* (Brno 2017). This book served him as a basis when showing, on the example of the Czech Republic, that there are many structurally affected regions. When you value-analyse them, however, you come to the conclusion that they can highly differ in their state of affairs. When comparing Moravian-Silesian and Ústí Regions, both of which are now affected by closing coal mines, there is confidence of the populace in the ability to modernize in Moravia-Silesia, also thanks to the tradition of mining and heavy industry. Ústí is an example of a region with low confidence in the ability to modernize. Prudký's analysis in a way elaborated on the thesis of a closed and an open society presented in the panel discussion dedicated to the impact of neoliberalism on the citizens' confidence in the European project.

Globální výzvy pro venkovské regiony: Strukturální nevýhody venkova v době globalizovaného světa a jak k nim přistupovat?

28. dubna 2017, Zrcadlový salonek

Venkov a město se vyvíjejí nerovnoměrně. Čím dál tím více je to vidět s postupující globalizací. Ohnisko rozvoje je umístěno do měst, periferie ztrácejí možnosti se na rozvoji plnohodnotně podílet. Jak i přesto vytvářet udržitelnou a spravedlivou společnost i ve venkovských oblastech, se ptal panel, jehož hosty byli Milan Ftáčnik, bývalý primátor města Bratislavy, sociolog z Univerzity Karlovy Libor Prudký a demografka z Univerzity Karlovy Jitka Rychtaříková.

Podle Libora Prudkého je při pátrání po odpovědi na otázku role regionů v globalizovaném světě především nutné regiony poznat. On sám je autorem řady analýz, které se věnují hodnotovým strukturám v regionech a mj. autorem knihy *Periferie, kraje, hodnoty...* (Brno 2017). Z ní také vycházel, když na příkladu České republiky ukazoval, že existují mnohé strukturálně postižené regiony. Pokud je však podrobíme hodnotové analýze, zjistíme, že jejich situace může být i velmi výrazně odlišná. Pokud dojde na srovnání Moravskoslezského a Ústeckého kraje, které jsou oba postiženy dnes končící těžbou uhlí, pak na severní Moravě lze pracovat s důvěrou obyvatelstva ve schopnost modernizace, dané mj. právě hornickou tradicí a tradicí těžkého průmyslu. Ústecký kraj je příkladem regionu s nízkou důvěrou v možnosti modernizace. Prudkého analýza svým způsobem navazovala na teze k představě uzavřené a otevřené společnosti prezentované v panelu věnovanému vlivu neoliberalismu na důvěru občanů v evropský projekt.

While Libor Prudký acquainted oneself with the regions with the help of the value analysis, Jitka Rychtaříková examined the possible differences between the city and the countryside using a demographic survey. One of the biggest differences, contrary to expectations, was revealed by the examination of migration balance in relation to the size of the municipality. The expectation was that rural municipalities, that is those under 19,999 inhabitants, would have a negative migration balance. But the data show the opposite: the rural communities have on average a higher migration balance than large cities. Generally speaking, the differences in demographic indicators according to size categories of municipalities are not very significant. Possibly one of the reasons is the small distance between villages in the Czech Republic which means a low number of isolated locations.

Milan Ftáčník asked how to avoid or alternatively halt the polarization between the city and the countryside. For this purpose, he works with the concept of the so-called urban region which encompasses, in addition to the city, the surrounding area from which the people commute for work, culture or social services. The EU calls it a “functional urban area”. Ftáčník then claims that to have an even development, the city and its functional area has to develop integrally. According to Ftáčník, it makes no sense for a city to make decisions only within its borders because the city and the surroundings, with which it forms a functional whole, affect each other. For this reason, he opposes the cities that form a separate region. Under the terms of the integrated development of the so-called urban region, he suggests you need to take care of the integration of transport, waste disposal, polycentric urban development, but also a common development of education. To do this you need to support the development of smaller settlements with a good connection to the centre of the region, to prepare a joint developmental strategy and to create an institutional base for the planning. Lest rural areas or regions get lost in globalization, according to Ftáčník, there must be constant communication not just with the centres but also between them.

Zatímco Libor Prudký poznával kraje na základě hodnotové analýzy, zkoumala Jitka Rychtaříková možná pole diference mezi venkovem a městem na základě demografického průzkumu. Jeden z největších rozdílů oproti očekávání přineslo zkoumání migračního salda v poměru k velikosti obce. Očekávalo se, že u venkovských obcí, tj. obcí pod 19999 obyvatel, bude migrační saldo negativní. Ale podle dat je to naopak: Venkovské obce mají v průměru vyšší migrační saldo než velká města. Obecně pak lze říci, že rozdíly demografických ukazatelů podle velikostních kategorií obcí nejsou příliš významné. Je možné, že jedním z důvodů je malá vzdálenost mezi obcemi České republiky, díky které je nízký počet izolovaných míst.

Milan Ftáčnik se ptal, jak zajistit, aby nenastala, případně nebyla prohlubována, polarizace mezi městem a venkovem. Za tím účelem pracuje s pojmem tzv. městského regionu, do kterého spadá kromě města i okolí, ze kterého do města lidé dojíždí za prací, kulturou či sociálními službami. EU tuto oblast nazývá „funkčním zázemím města“. Ftáčnik pak tvrdí, že aby docházelo k rovnoměrnému rozvoji, je třeba, aby se město i s jeho funkčním zázemím rozvíjelo integrálně. Dle Ftáčníka nemá smysl, aby město rozhodovalo jen ve svých hranicích, protože se s jeho okolím, se kterým tvoří funkční celek, navzájem ovlivňují. Z tohoto důvodu se staví proti městům, která tvoří samostatné kraje. V rámci integrovaného rozvoje tzv. městského regionu je podle něj třeba dbát na integraci dopravy, likvidaci odpadu, polycentrický urbanistický rozvoj, ale i společný rozvoj vzdělávání. K tomu je potřeba podporovat rozvoj menších sídel s dobrou vazbou na centrum regionu, připravit společnou strategii rozvoje a vytvořit pro toto plánování institucionální zázemí. Aby se venkovské oblasti, případně regiony, v globalizaci neztratily, je podle Ftáčníka nutná neustálá vzájemná komunikace s centry, nejen mezi centry.

Programme Prague Social Europe Conference 2017 “Globalization and European cohesion”

27-28 April 2017

*Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic
Czernin Palace, Loretánské náměstí 5, Prague*

The European project has always been understood as a tool for improving quality of lives of the European citizens. Recently, we can observe that this goal faces some serious challenges – whether in the form of globalization, lack of convergence within the EU, or rising social and economic inequalities. Prague Social Europe Conference 2017, organized by the Ministry of Foreign affairs of the Czech Republic, Friedrich-Ebert-Stiftung Prag, Ecumenical Academy and Masaryk Democratic Academy, will explore these challenges and answer some of the pressing questions as they pertain to social aspects of Europe.

27 April

EUROPEAN PROJECT COPING WITH THE GLOBALIZATION SETBACK

Globalization was always perceived as both a threat and an opportunity. However the outcomes of globalization are recently seen as more bleak than exciting. The rise of populism in the European states, financial scandals such as Panama papers or the increase in Euroscepticism are all often interpreted as failings of globalization. How can we sustain the European project in this environment? First day of the conference will focus on questions such as these.

15:30 – 16:00 Registration

16:00 – 16:30 Opening Remarks

Bohuslav Sobotka (Prime Minister of the Czech Republic)

Anne Seyfferth (Director of Friedrich-Ebert-Stiftung Prague)

Vladimír Špidla (Director of Masaryk Democratic Academy)

16:30 – 17:15 Keynote Speech

Paul Mason (Visiting Professor, University of Wolverhampton; Freelance Journalist)

Program Prague Social Europe Conference 2017 „Globalizace a evropská soudržnost“

27. a 28. dubna 2017

*Ministerstvo zahraničních věcí České republiky
Černínský palác, Loretánské náměstí 5, Praha*

Evropský integrační projekt byl vždy chápán jako nástroj pro zlepšování kvality života Evropanů. V poslední době však můžeme sledovat, že tento cíl Evropské unie čelí vážným výzvám, ať již v podobě globalizace, nedostatečné konvergence uvnitř unie, nebo rostoucím sociálním a ekonomickým nerovnostem. Konference Prague Social Europe Conference 2017, organizovaná Ministerstvem zahraničních věcí ČR, Friedrich-Ebert-Stiftung Prag, zastoupení v ČR, Ekumenickou akademií a Masarykovou demokratickou akademií, se bude zabývat těmito výzvami a hledat na ně možné odpovědi.

27. dubna

DOPADY GLOBALIZACE NA EVROPSKÝ PROJEKT

Globalizace byla vždy chápána jako hrozba a zároveň jako příležitost. V poslední době se však zdá, že dopady globalizace jsou spíše negativní a tento proces s sebou nese více problémů než pozitivních očekávání. Vzestup populismu, finanční skandály, jako například Panama Papers, nebo nárůst euroskepticismu jsou často interpretovány právě jako selhání globalizace. Jak zajistit, aby byl evropský projekt udržitelný i v těchto podmínkách? První den konference PSEC se bude soustředit právě na tato témata.

15:30 – 16:00 Registrace

16:00 – 16:30 Zahájení konference

Bohuslav Sobotka (předseda vlády České republiky)

Anne Seyfferth (ředitelka Friedrich-Ebert-Stiftung – Praha)

Vladimír Špidla (ředitel Masarykovy demokratické akademie)

16:30 – 17:15 Hlavní vystoupení

Paul Mason (hostující profesor, University of Wolverhampton; nezávislý novinář)

17:15 – 17:45 Coffee Break

17:45 – 19:15 Panels

Grand Hall

**European Union between Neoliberalism and Protectionism:
The European Project as a Victim of the Consequences of Globalization?**

Almost ten years after the crisis, the world keeps blowing economic bubbles and contemplating new crises. While the economic problems were systemic, the costs of the crisis were born by ordinary citizens, mostly in deindustrialised regions due to austerity policy largely encouraged by European institutions. Income and wealth inequality is rising and citizens have lost their trust in the benefits of globalisation and free trade, which – for many – are closely linked with the European project. European citizens in particular do not feel that the social order has become fairer and more equal which leads to critical political situations epitomised by the British referendum. What should be the ways forward from this situation?

Chair: Aleš Chmelař (The Office of the Government of the Czech Republic)

- Petr Drulák (Czech Ambassador to France, Political Scientist)
- Andrzej Leder (Professor, Polish Academy of Sciences)

Mirror Lounge

**Populism – Challenge for the European Status Quo in both Good and Bad:
A Thorough Analysis of Populist Movements in the Western World.**

In recent period there has been an obvious increase in anti-system sentiments, protest vote, as well as anger, fear, insecurity, across the Western world. From Brexit referendum to the recent U.S. election, populist and anti-establishment groups seem to benefit from these trends, while left-wing and progressive forces, primarily social democrats, socialist and labour parties, seem to be the main losers. How can populist challenges be addressed without falling into the trap of overusing the term “populist” as an universal delegitimizing formula? In other words, what can we learn from the populist era?

Chair: Kateřina Křapavá (Ministry of Labour and Social Affairs)

- Francisco Panizza (Professor, London School of Economics and Political Science)
- Václav Štětka (Lecturer, Loughborough University)
- Lasse Thomassen (Senior Lecturer, University of London)

19:15 – 20:15 Dinner

17:15 – 17:45 Přestávka na kávu

17:45 – 19:15 Panelové diskuze

Velký sál

**Evropa mezi neoliberalismem a protekcionismem
Evropský projekt jako oběť důsledků globalizace?**

Téměř deset let po konci krize, ve světě stále přetrvávají ekonomické problémy a obavy z dalších možných krizí. Zatímco ekonomické problémy byly systémové, tvrdě za ně zaplatili obyčejní lidé, zejména v méně industrializovaných regionech, a to kvůli politikám škrtů, které podporovaly i evropské instituce. Příjmové nerovnosti stále rostou a lidé ztrácejí důvěru ve výhody globalizace a volného obchodu, které si mnozí z nich spojují právě s Evropským projektem. Evropští občané necítí, že by se společenský řád stával spravedlivější a více rovnostářský, což vede ke kritickým politickým situacím, jako bylo britské referendum. Jaká cesta vede z této situace?

Moderátor: Aleš Chmelař (Úřad vlády České republiky)

- Petr Drulák (český velvyslanec ve Francii, politolog)
- Andrzej Leder (profesor, Polská akademie věd)

Zrcadlový salonek

**Populismus - výzva Evropskému statu quo v dobrém i ve zlém
Pečlivý rozbor populistických hnutí v západním světě**

V západním světě dochází v posledních letech k nárůstu protisystémových nálad a stále častěji se setkáváme s úspěchy protestních kandidátů. Ruku v ruce s tímto trendem také stoupá nejistota a obavy z budoucnosti. Od referenda o Brexitu až po volby v USA, populisté a protisystémová hnutí posilují, zatímco levice a progresivní síly, zejména sociální demokraté, socialisté a strany práce, naopak ztrácejí. Jak můžeme pojmenovat a uchopit populistické výzvy, aniž bychom spadli do pasti nadužívání samotného pojmu populismus jako delegitimizující fráze? Co se můžeme naučit z éry populismu?

Moderátorka: Kateřina Křapová (Ministerstvo práce a sociálních věcí)

- Francisco Panizza (profesor, London School of Economics and Political Science)
- Václav Štětka (vyučující, Loughborough University)
- Lasse Thomassen (docent, University of London)

19:15 – 20:15 Večeře

28 April

“CENTRE – PERIPHERY” THROUGH THE OPTICS OF GLOBALIZATION

The concept of the centre – periphery cleavage is well known to both political scientists and practitioners. Whether we take in a literal sense – e.g. looking at Prague, with over 170% of EU average GDP, comparing to 70% for the rest of the Czech Republic – or if we change our perspective and look to a Europe as such. The idea of new EU member states converging towards the standards of the Union remains ever-present in domestic debate in these countries and in the EU as a whole. Exploring the concept of the centre - periphery division would be a topic for the second day of the conference.

9:30 – 10:00 Registration**10:00 – 10:45 Keynote Speech**

Maria João Rodrigues (Member of the European Parliament, Committee on Employment and Social Affairs)

10:45 – 11:15 Coffee Break**11:15 – 12:45 Panels***Grand Hall*

**Toward Convergence: The Role of the European Union.
The EU as a Co-creator of Social Justice.**

The panel will explore the role of the EU in ensuring social justice and promoting social convergence among Member States. The proposed European Pillar of Social Rights is often seen as constituting a step towards a stronger social dimension of the EMU and the single market. There is renewed debate on more ambitious proposals, such as an EU unemployment benefit scheme, as well as politically contentious ideas, such as an EU-wide minimum wage. Going forward, what is the appropriate toolbox for the EU to promote social convergence? How viable is a vision of a common EU social policy? What are the main political fault lines and how to overcome them?

Chair: Michal Šimečka (Institute of International Relations Prague)

- László Andor (Former European Commissioner for Employment, Social Affairs and Inclusion)
- Allan Larsson (Special Adviser on the European Pillar of Social Rights, European Commission)
- Terezie Písařová (Representative to the European Parliament, Senate of the Parliament of the Czech Republic)

28. dubna

„CENTRUM – PERIFERIE“ OPTIKOU GLOBALIZACE

Koncept štěpení na centrum a periferie je dobře známý jak politickým vědcům, tak i samotným politikům. Ať již chápeme tuto dualitu doslova a srovnáváme například HDP Prahy, které představuje 170 % průměru HDP EU, se 70 % průměru HDP EU ve zbytku republiky, nebo ať se již díváme na Evropu jako celek. Představa nových členských států konvergujících směrem ke standardu unie zůstává jako zcela zásadní téma jak ve vnitřní debatě členských států, tak i v Evropské unii jako takové. Debata o štěpení na jádro a periferie bude tématem druhého dne konference.

9:30 – 10:00 Registrace**10:00 – 10:45 Hlavní vystoupení**

Maria João Rodrigues (europoslankyně, členka Výboru pro zaměstnanost a sociální věci)

10:45 – 11:15 Přestávka na kávu**11:15 – 12:45 Panelové diskuze***Velký sál***Vstříc konvergenci: role Evropské Unie
EU jako spolutvůrce sociální spravedlnosti.**

Tento panel se bude soustředit na roli EU v zajišťování sociální spravedlnosti a podpory konvergence mezi členskými státy. Tuto debatu do velké míry strukturuje diskuze o navrhovaném Evropském pilíři sociálních práv. Tento pilíř je často chápáný jako zásadní krok směrem k posílení Evropské měnové unie a jednotného trhu. Otvírají se zde však i další témata, jako je schéma evropských zaměstnaneckých benefitů či dokonce velmi kontroverzní návrhy, jako například celoevropská minimální mzda. Kromě samotného sociálního pilíře je však nutné rovněž řešit, jaké jsou vůbec nástroje EU k zajišťování sociální konvergence? Jak životaschopná je idea ujednání sociální politiky? Jaké jsou největší hrozby a rizika pro další vývoj sociální Evropy a jak je překonat?

Moderátor: Michal Šimečka (Ústav mezinárodních stavů Praha)

- László Andor (bývalý evropský komisař pro zaměstnanost, sociální věci a začleňování)
- Allan Larsson (zvláštní poradce pro Evropský pilíř sociálních práv, Evropská komise)
- Terezie Písařová (zástupkyně při Evropském parlamentu, Senát Parlamentu ČR)

Mirror Lounge

**Global Challenges for Rural Regions:
Structural Disadvantages of the Countryside in a Globalized World and How to
Approach Them.**

With ongoing process of globalization, we discover that automatization tends to be much easier in industries that are tightly connected to rural areas, leading to faster decreases in job opportunities and in precarization in these areas. Economic structure of cities is also more tightly connected with capital revenues and globalization. Both of these factors lead to the reproduction of traditional “labour – capital” divide on a new basis – “city – countryside”. Globalization creates clusters of effectivity and activity in urban areas, leaving periphery to its own devises. How can we address this structural pressure and create a sustainable and socially just environment for rural areas?

Chair: Markéta Vinkelhoferová (Ecumenical Academy Prague)

- Milan Ftáčnik (Former Mayor of Bratislava, Slovakia)
- Libor Prudký (Sociologist, Charles University in Prague)
- Jitka Rychtaříková (Professor, Charles University in Prague)

12:45 Closing Remarks, Lunch

Zrcadlový salonek

Globální výzvy pro venkovské regiony

Strukturální nevýhody venkova v době globalizovaného světa a jak k nim přistupovat?

S postupující globalizací zjišťujeme, že automatizace bývá výrazně snazší v odvětvích ve venkovských oblastech. V důsledku této automatizace však dochází k rychlejšímu úbytku pracovních míst a nárůstu prekarizace. Ekonomická struktura měst je navíc těsněji spojena s kapitálovými výnosy. Oba tyto faktory vedou k rostoucím strukturálním rozdílům a doplňují tradiční štěpení „práce – kapitál“ o nové dělení na „vesnice – město“. Globalizace vytváří tzv. ohniska efektivity v městských regionech a ponechává periferii jejímu vlastnímu osudu. Jak můžeme pracovat s tímto strukturálním tlakem a vytvořit udržitelnou a sociálně spravedlivou společnost i ve venkovských oblastech?

Moderátorka: Markéta Vinkelhoferová (Ekumenická akademie)

- Milan Ftáčnik (bývalý primátor města Bratislava, Slovensko)
- Libor Prudký (sociolog, Univerzita Karlova v Praze)
- Jitka Rychtaříková (profesorka, Univerzita Karlova v Praze)

12:45 Závěr konference a oběd

ISBN: 978-80-87348-38-3

9 788087 348383